

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* М. Закіров, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябокони. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 65
(06 грудня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	10
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	16
ПОЛІТИКА.....	29
ЕКОНОМІКА	34
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	42

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Привітання Президента П. Порошенка з нагоди 25-ї річниці створення Збройних сил України. Відеозвернення знаходиться за посиланням: (<http://www.president.gov.ua/videos/privitannya-prezidenta-z-25-yu-richniceyu-stvorenniya-zbrojni-242>)

Прем'єр-міністр В. Гройсман привітав військовослужбовців із Днем Збройних сил України

Шановні колеги!

Вітаю Вас з професійним святом – Днем Збройних сил України!

Історія нашого війська бачила різні часи – піднесення, звитягу і занепад, але усім цим часам була властива одна спільна риса – мужність, патріотизм і відданість обов'язку українського воїна.

Ще понад три роки назад злочинною владою робилося все, щоб Збройні сили України були знесилені та деморалізовані: гальмувалися реформи та модернізація військової техніки, знецінювалося саме поняття українського військового, влада не дбала про його соціальний захист і належний суспільний статус. Разом ми перегорнули цю ганебну сторінку і тепер уся країна, насамперед наші діти, з гідністю і вдячністю дивляться на людей у військовій формі – наших захисників, упевнених у собі, відданих служінню рідній країні та народові, завжди готових стати на захист кожного з нас.

Всупереч складним зовнішнім викликам – російській економічній війні та терористичній агресії на сході нашої країни, крок за кроком, невпинно та послідовно відроджуються Збройні сили України. Українські солдати за рівнем підготовки та бойовим досвідом здатні конкурувати з елітними підрозділами багатьох розвинутих країн, і це не просто слова похвали, а високі оцінки, які часто лунають з уст міжнародних експертів.

Підрозділи Збройних сил України доводять свою високу ефективність і професіоналізм, демонструють стійкість і військову звитягу у протистоянні російсько-терористичним загарбникам, що вторглися на східні терени нашої країни. Наш обов'язок гідно вшановувати українських солдатів, які віддали життя за Батьківщину і гідне майбутнє молодших поколінь. Переконали, що Збройні сили України на сьогодні формують нову і яскраву сторінку історії нашої країни, демонструючи гідний приклад служіння для всіх українців.

Бажаю нашим військовослужбовцям і їх родинам міцного здоров'я, добробуту, злагоди, а головне – мирного неба для наших дітей!

Слава Збройним силам України!

Слава Україні!

(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. –06.12).

Голова Верховної Ради України А. Парубій привітав українських воїнів із 25-літтям Збройних сил України

Сьогодні ми відзначаємо 25-ліття Збройних сил України.

25 років історії сучасних захисників України.

6 грудня у стінах Верховної Ради України 1991 р. було ухвалено доленосні для війська Закони: «Про Збройні сили України» та «Про оборону України», а 13 грудня – «Концепцію оборони і будівництва Збройних сил України».

Збройні сили України – це спадкоємці подвигу перших українських військових формувань новітнього часу – Українських січових стрільців, це спадкоємці подвигу Армій УНР і ЗУНР, спадкоємці боротьби за державність воїнів Холодного Яру та тисяч інших військово-повстанських організацій Наддніпрянщини. Це спадкоємці боротьби Карпатської Січі – Збройних сил незалежної Карпатської України, це спадкоємці жертовної боротьби Української Повстанської Армії.

Сучасне українське військо творилося зусиллями відданих синів України, справжніх патріотів, які вчорашні радянські підрозділи приводили до Присяги на вірність народу України, часто ризикуючи становищем, або навіть і життям.

Ми вшановуємо подвиг сотень і тисяч знаних і не знаних військових – патріотів, які стояли біля витоків Збройних сил України.

Схиляю голову у пам'ять про всі покоління воїнів-борців за незалежність України, особливо перед пам'яттю героїв визвольної війни на Донбасі.

У цей день особлива вдячність усім українським військовим, які жертовно захищають Незалежність України та спокій всього вільного світу. Дорогі наші воїни! У цей день щиро бажаю всім Вам повернутися додому живими та здоровими. Зичу Вам і Вашим родинам – благополуччя, здоров'я, а нам усім перемоги над російським агресором та мирного неба над головою.

Переможемо! Слава Україні!

*(Офіційний веб-портал Верховної Ради України
(<http://rada.gov.ua/news/Novyny/138042.html>). – 2016. – 6.12).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Перспективи поглиблення міжнародної співпраці України у рамках ЄС і НАТО

Важливим напрямом цілеспрямованої зовнішньополітичної діяльності української влади протягом декількох останніх років є поглиблення відносин з західними міжнародними інституціями, зокрема з НАТО та ЄС. У цьому напрямі активно та злагоджено діє уряд, парламент і Президент України. П. Порошенко нещодавно підписав указ про створення комісії з питань координації євроатлантичної інтеграції України. Головою комісії призначено

віце-прем'єра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції І. Климпуш-Цинцадзе. Комісія створена з метою забезпечення координації заходів щодо інтеграції України у євроатлантичний простір безпеки, підвищення ефективності виконання пріоритетних завдань із досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства в НАТО, у тому числі в рамках річних національних програм співробітництва Україна – НАТО.

Одним із прикладів позитивних зрушень у процесі співпраці є схвалення в червні цього року міністрами оборони країн-членів НАТО всеосяжного пакету допомоги для України. Після засідання комісії Україна – НАТО у Брюсселі генсек НАТО Є. Столтенберг заявив, що міністри узгодили програму допомоги для України та наголосив, що мета НАТО – допомогти Україні у створенні більш ефективних оборонних структур. Разом з тим він зазначив, що поки мова не йде про вступ України у НАТО, а основний акцент робиться на те, як проводяться реформи в оборонній галузі та як Збройні сили України зможуть співпрацювати з військовими НАТО. У спільній заяві Комісії Україна – НАТО також мова не йде про майбутній вступ України в НАТО, а підтверджується «прихильність подальшому розвитку особливого партнерства між Україною і НАТО, яке буде сприяти створенню стабільної, мирної та неподільної Європи».

Порушувалось питання територіальної цілісності України і в ході 62-ї сесії Парламентської асамблеї НАТО, що проходила у Стамбулі у 20–22 листопада. Голова Верховної Ради А. Парубій, під час зустрічі з головою Парламентської асамблеї НАТО М. Тернером заявив, що Україна націлена на те, щоб стати членом Північноатлантичного альянсу (<http://nv.ua/ukr/ukraine/politics/parubij-rojasniv-chim-ukrajina-mozhe-buti-korisna-nato-281944.html>).

За інформацією ЗМІ, делегація українського парламенту в складі народних депутатів України І. Фріз (глава делегації), Ю. Берези, О. Скрипника, О. Белькової, М. Найєма та заступника завідувача секретаріату Комітету з питань європейської інтеграції І. Мисика (секретар делегації) брала участь у роботі 62-ої щорічної сесії Парламентської асамблеї НАТО в м. Стамбулі (Турецька Республіка). До участі долучився Голова Верховної Ради А. Парубій.

Під час засідання А. Парубій звернувся до Комітету цивільного виміру безпеки ПА НАТО з питання доповіді щодо двох вимірів конфлікту в Україні. Він зазначив, що саме тут, «у міжпарламентському форматі, є можливість обмінятися думками, які потім зможуть стати підставою для прийняття рішень нашими урядами». «НАТО вже 70 років гарантує безпеку, і саме НАТО ми завдячуємо 70-літтям миру в зоні його відповідальності. Приєднання центральноєвропейських країн до НАТО розширювало зону стабільності і зону безпеки і, як правило, ставало передумовою їхнього членства в НАТО» – наголосив А. Парубій (<http://rada.gov.ua/news/Novyny/137629.html>).

У свою чергу представники НАТО вкотре заявили про незмінність позиції щодо підтримки України в її боротьбі з незаконними та агресивними діями Росії та засвідчили готовність до подальшого посилення такої підтримки.

Як зазначив А. Парубій, Парламентська асамблея НАТО визнала факт російської агресії стосовно України, про що була ухвалена відповідна резолюція. Голова Верховної Ради України також повідомив, що саме на питанні російської агресії проти України він наголосив, виступаючи з промовою перед Комітетом безпеки ПА НАТО. «Парламентська асамблея НАТО, яка завжди була прихильним майданчиком для України, ухвалила резолюцію, де

зазначено факт російської агресії стосовно України. На цьому у своїй доповіді наголосив Президент ПА НАТО (М. Тернер), а делегати Асамблеї своїм голосуванням підтримали цю позицію», – заявив А. Парубій.

Також він зазначив, що делегати Парламентської асамблеї НАТО підтримали територіальну цілісність нашої держави, чітко декларуючи, що Росія веде агресію проти України.

Голова Верховної Ради України вважає, що факт ухвалення резолюції ПА НАТО «засвідчує міжнародну підтримку України», попри те, що «Росія вкладає величезні кошти в те, щоб на всіх міжнародних майданчиках зняти питання України з порядку денного». «Відтак фактично цей майданчик є одним з важливих для України, що засвідчує підтримку нашої держави з боку всього євроатлантичного простору», – підкреслив спікер українського парламенту (<http://rada.gov.ua/news/Novyny/137650.html>).

Крім того, А. Парубій подякував М. Тернеру за підтримку України, яку демонструє Парламентська асамблея НАТО, зокрема, у своїх рішеннях щодо допомоги Збройним силам України, лікуванні та реабілітації українських воїнів – учасників АТО, у спільних військових навчаннях країн НАТО та України.

Він зазначив, що в Україні затверджена програма щодо приведення Збройних сил до стандартів НАТО до 2020 р. «Цим активно займається і Президент України, і Верховна Рада. Це амбітна ціль, але я переконаний, що Збройні сили її реалізують», – заявив А. Парубій. При цьому він наголосив, що Україна повинна бачити та розуміти конкретні вимоги та часові рамки для набуття членства у НАТО. Спікер Верховної Ради України впевнений, що досвід, який мають Збройні сили України, теж може бути цікавим та корисним і для армій країн НАТО. «Ми переконані, що воююча українська армія має досвід, який буде цікавий країнам НАТО. Зараз вона проходить випробування війною – вона гартується», – зазначив спікер українського парламенту (<http://rada.gov.ua/news/Novyny/137627.html>).

Проте, слід зауважити, що представники НАТО в черговий раз обмежились заявами про підтримку України та її цільності, але конкретних обіцянок щодо перспектив вступу України до альянсу не прозвучало.

Не надто оптимістичні заяви лідерів ЄС і щодо перспектив членства України у цій організації. Черговий саміт Україна – ЄС, який відбувся 24 листопада, не наблизив Україну навіть до безвізового режиму. Як інформують ЗМІ, ще 17 листопада Комітет постійних представників Євросоюзу дав згоду на початок міжінституційних переговорів щодо безвізового режиму для України, дозволивши старт переговорів між Радою ЄС та Європарламентом. Щоправда питання скасування візового режиму для України переносять на 2017 р. Про це говорить інформація, опублікована на сайті Європарламенту. Там йдеться, що обговорення нового механізму призупинення візового режиму попередньо запланували на 18 січня 2017 р. Від узгодження цього питання залежить скасування візових вимог для українських громадян. Розглянути механізм призупинення євродепутати мають у першому читанні.

Як відомо, раніше країни-члени ЄС ухвалили рішення, що безвізовий режим для України та Грузії запрацює лише після узгодження загального механізму призупинення безвізу. Отже, формальне схвалення безвізового режиму для України буде можливе не раніше цієї дати і лишається небезпека, що через політичні мотиви цей процес затягнеться на невизначений період

(<http://www.pravda.com.ua/news/2016/11/29/7128291/>).

За підсумками саміту 24 листопада відбулась прес-конференція на якій Президент Європейської комісії Ж.-К. Юнкер зазначив, що наполягав на необхідності ухвалити рішення про скасування віз для України на рівні країн-членів ЄС. Він відзначив, що «подальші затримки неприпустимі». «Необхідно надати візову лібералізацію для України до кінця року», – заявив Ж.-К. Юнкер.

Журналісти «Європейської правди» повідомляють, що на закритих переговорах Ж.-К. Юнкер так само був радикальним у висловлюваннях, пояснюючи, що ЄС втрачає довіру через свою політику щодо безвізу. «Не може бути жодних виправдань, не може бути жодних затримок», – зазначив Ж.-К. Юнкер (<http://www.pravda.com.ua/news/2016/11/24/7127827/>).

Але, як стало відомо, Франція вирішила заблокувати будь-яке просування по безвізу до завершення національних виборів, тобто щонайменше до літа. Це при тому, що Україна виконала всі вимоги ЄС щодо безвізового режиму. На цьому наголошував на прес-конференції Президент України П. Порошенко.

За його словами, на саміті Україна – ЄС 24 листопада українській делегації не було поставлено жодного запитання щодо виконання зобов'язань для скасування віз. «Зазвичай складні питання ставилися Україні щодо виконання зобов'язань. Можу наголосити, що на сьогодні, під час сьогоднішнього саміту Україні не було задано жодного запитання. Україна чітко і в повному обсязі виконала всі взяті на себе зобов'язання», – наголосив П. Порошенко (<http://www.pravda.com.ua/news/2016/11/24/7127830/>).

Президент України відзначив, що це перший саміт, коли не Україні ставлять запитання, а українська делегація ставила запитання нашим партнерам з Європейського Союзу з проханням своєчасно виконати взяті на себе зобов'язання. Він додав, що безпосереднє запровадження безвізового режиму залежить тепер не від України, а від домовленостей між керівними європейськими інституціями, які він назвав «стилістичними переговорами».

Крім того П. Порошенко висловив задоволення з приводу заяви президента Європейської комісії Ж.-К. Юнкера щодо необхідності надати Україні безвізовий режим до кінця року. Проте, як вже було зазначено вище суто процедурно це вже зробити буде нереально.

Ретроспективний аналіз процесу говорить, що в ЄС обіцяли безвізовий режим для України ще до осені 2016 р., але цей процес затягнувся. І, як зазначив брюссельський кореспондент Радіо Свобода Р. Йозвяк, механізм призупинення безвізових режимів, що гальмує скасування віз для України, можуть так і не схвалити у цьому році і відкласти до виборів у Франції. «Немає певності у тому, що згоди щодо механізму призупинення безвізових режимів може бути досягнуто у 2016 р. Можливо, доведеться почекати до часу, коли пройдуть вибори у Франції в квітні – травні», – відзначив Р. Йозвяк.

Між тим, як відомо, перший тур президентських виборів у Франції пройде 23 квітня, другий – 7 травня наступного року. Отже, скасування віз для України у кращому випадку можна очікувати не раніше літа 2017 р., оскільки після рішення йде формальна процедура підписання та 21-денний період очікування (<http://www.eurointegration.com.ua/news/2016/11/24/7057911/>).

Доволі негативну думку висловив депутат Європейського парламенту від Литви П. Ауштрявічюс, який заявив, що введення безвізового режиму з Україною навмисно блокують у Європейському Союзі. Політик вважає, що

вимоги України щодо безвізового рішення обґрунтовані, а ЄС не виконав свою домашню роботу. На його переконання у гру щодо безвізового режиму нещодавно включилися вже політичні інтереси. Зокрема, за словами політика, Франція залишає невирішеним це питання. Країна нині перебуває у передвиборчому періоді. Усі сторони бояться, що в якомусь сенсі питання про безвізовий режим з Україною може вплинути на результати виборів.

Разом з тим процес вирішення питання лібералізації безвізового режиму для України хоча і дуже повільно, але просувається вперед. Як відзначають експерти, уже протягом кількох місяців тривають складні, але звичні для Євросоюзу міжінституційні переговори між Радою ЄС і Європарламентом за участю Єврокомісії щодо узгодження тексту відповідного законодавчого регламенту ЄС. Їхня мета полягає у тому, щоб узгодити позиції до голосування Європарламенту з цього питання у першому читанні. Для схвалення рішення необхідно, щоб Європарламент проголосував у першому читанні текст, який потім схвалить Рада ЄС, інакше остання інституція внесе до документа свої поправки, що зобов'яже Європарламент розглядати його у другому читанні. У такому випадку законодавча процедура істотно затягнеться.

Без того громіздкий та повільний переговорний процес, що триває вже кілька місяців, в останні тижні було фактично заблоковано, адже деякі країни ЄС на чолі з Францією хочуть максимально розширити застосування механізму призупинення, а також встановити жорсткі вимоги до моніторингу міграційних ризиків щодо країн, які порушили умови безвізового режиму.

За інформацією ЗМІ, французький міністр внутрішніх справ Б. Казньов заявив, що з огляду на нинішню ситуацію в Шенгенській зоні, забезпечення контролю над міграційними потоками має переважати над усіма іншими завданнями. «Якщо ми хочемо посилити Шенген, ми не можемо піти на лібералізацію візового режиму без запобіжних заходів, контрольованого графіку такої лібералізації і в умовах поспіху, до яких нас хочуть змусити», – зазначив французький міністр внутрішніх справ (<http://www.eurointegration.com.ua/articles/2016/11/29/7058138/>).

Деякі експерти пояснюють таку позицію французьких політиків страхом перед навалом мігрантів і ці політики наполягають на виробленні жорсткого механізму призупинення як передумови візової лібералізації, особливо для Туреччини. Адже ослаблені вкрай непопулярним президентом Ф. Олландом французькі ліві все ще не залишають надію взяти участь у майбутніх президентських перегонах і у цьому зв'язку нинішня французька влада побоюється, що лібералізація візового режиму щодо 42-мільйонної України буде використана у передвиборчій кампанії представниками правих і крайніх правих сил як доказ неспроможності соціалістів оберігати країну від імміграційних ризиків.

Експерти вважають, що в цій ситуації проблема не тільки і не стільки в Україні. Механізм призупинення, схвалення якого загальмувала Франція, був вигаданий через Туреччину, коли йшлося про скасування віз для турецьких громадян. Саме турецький фактор може бути розкручений французькими націоналістами. При цьому деякі експерти переконані, що було б усе таки краще надати Україні безвізовий режим уже в цьому році, щоби зменшити вплив на вибори у Франції. Адже це класична передвиборча історія – якщо схвалити рішення зараз, у грудні, то до виборів ніхто про нього не згадає. А як згадають,

то є відповідь: минуло п'ять місяців, а натовпів мігрантів немає. Тобто небезпеки немає, а от якщо затягнеться до лютого – березня, то шансів просто не буде. Ніхто не схвалить безвізовий режим для України перед самими виборами. Таку думку озвучив один із посадовців ЄС, відповідальний за український напрям. І якщо безвізовий режим для України не схвалять у найближчий місяць-півтора, є реальна небезпека, що він буде похований назавжди (<http://www.eurointegration.com.ua/articles/2016/11/25/7057975/>).

Адже у разі, якщо візову лібералізацію відкладуть до виборів, то після них повертатися до українського питання можливо буде просто нікому. Адже хто б не став наступним президентом Франції, він буде тривалий час розбиратись з більш важливими для Франції справами. Крім того, вже за півтора місяці після президентських виборів відбудуться парламентські вибори, де також майже напевно переможуть праві сили.

Політолог В. Карасьов сподівається, що все ж таки рішення про безвізовий режим буде прийнято, але не в цьому році. За його словами, до Нового року в Європі буде тривати підготовка та святкування Різдва. «Ніхто питаннями України займатися там не буде. Це зрозуміло. Тому цього року нам не варто очікувати, що ми отримаємо позитивне рішення про лібералізацію візового режиму. Рішення по безвізу переноситься на 2017 р.», – вважає експерт.

На його думку, тепер українським дипломатам потрібно буде поквипити наших європейських партнерів, щоб механізм про припинення безвізу, який так і не розроблений, був нарешті вироблений найближчим часом. «І не просто поквипити, а щоб у результаті його вироблення цей механізм не призвів до вихолощування самої ідеї безвізового режиму. Бо можна під час одночасної підготовки механізму з тимчасового призупинення безвізу нівелювати фактично таку важливу для багатьох українців ідею скасування віз із ЄС», – наголосив В. Карасьов (<http://asn.in.ua/ua/news/news/72143-bezvizovyjj-rezhim-dlja-ukrainy-otlozhili-na-2017.html>).

За словами іншого українського політолога В. Фесенка, якщо рішення про безвізовий режим не буде прийнято Євросоюзом у найближчі півтора-два місяці, це буде означати, що внутрішні кризові процеси в ЄС не тільки тривають, але навіть посилюються. У цій ситуації, на думку політолога, українським елітам доведеться подумати про певну корекцію стратегії і тактики курсу на європейську інтеграцію. «Звичайно ж, не може бути й мови про геополітичний розворот, тим більше в бік путінської Росії. Повністю зберігає свою актуальність курс на політико-правову європеїзацію України, на модернізацію нашої країни на основі європейських цінностей, демократичних, правових, економічних і соціальних стандартів, притаманних Європі. Але відносини України з ЄС мають стати більш прагматичними (без рожевих ілюзій та надмірних очікувань), з урахуванням тих інституційних проблем, які переживає зараз Євросоюз», – зазначив експерт (<http://flashontimenews.com/govorit-ekspert/item/13271-v-fesenko-notatki-z-privodu-vrazhennya-tizhnya.html>).

З точки зору перспектив взаємин України і ЄС оцінила ситуацію і віце-спікер Верховної Ради України І. Геращенко. Вона вважає, що якщо Євросоюз зволікатиме з наданням безвізового режиму для України, це стане історичною помилкою, адже це може призвести до втрати довіри українського суспільства. За її словами, ситуацію, яка склалася, «важко пояснити українському

суспільству». «Ми з повагою ставимося до європейської сторони, коли вони говорять, що ми маємо виконати нашу частину зобов'язань. Але і ми говоримо, що наші партнери так само мають виконувати свої зобов'язання. Україні все не просто дається, але, можливо, у цих випробуваннях ми загартуємося як країна і здобуємо право голосу. Це дорогого коштує», – наголосила І. Геращенко (<http://socportal.info/2016/12/03/gerashhenko-zvolikannya-z-nadannam-bezvizudlya-ukrayini-stane-istorichnoyu-pomilkoyu-dlya-yes.html>).

Натомість деякі українські чиновники висловлюють більше оптимізму оскільки зосереджуються не стільки на позитивному ставленні до України, скільки на критиці на адресу Росії. Зокрема, віце-прем'єр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції І. Климпуш-Цинцадзе вважає, що на саміті Україна – ЄС 24 листопада Євросоюз засвідчив свою підтримку Україні та засудив російську агресію. «Цей саміт – чергове свідчення високого рівня політичного діалогу, який продовжують і підтримують Україна і Європейський Союз. Очікуємо, що отримаємо запевнення у подальшому визнанні повноцінної територіальної цілісності України, що продовжиться політика невизнання анексії Криму Російською Федерацією, що почуємо сигнали майбутнього рішення Європейської ради, яке має бути прийняте у грудні, щодо продовження санкцій проти РФ», – заявила І. Климпуш-Цинцадзе.

У свою чергу голова підкомітету з питань безпеки державних інформаційних систем Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони І. Фріз наголосила, що Європарламент визнав, що Росія застосовує широкий спектр інструментів: аналітичні центри, багатомовні телевізійні канали, псевдоінформаційні агенції, соціальні медіа та інтернет-тролів. Європарламент визнав факт повномасштабної російської пропаганди в ЄС та фінансування європейських партій та організацій Кремлем.

За її словами, саме про це говориться у доповіді про протидію ворожій ЄС зовнішній пропаганді з боку Росії та ісламістських угруповань, що була прийнята на саміті. «Документом визнається, що ворожа пропаганда проти ЄС і країн-членів спрямована на викривлення правди, внесення розколу між ЄС та його північноамериканськими партнерами, погіршення процесу прийняття рішень, дискредитацію інститутів влади, покликана викликати страх і невпевненість серед громадян блоку», – зазначила І. Фріз (<http://glavcom.ua/news/jevroparlament-viznav-fakt-povnomasshtabnoji-rosiyskoji-propagandi-v-jes-friz-384429.html>).

Звичайно з суто прагматичної точки зору сьогодні головне це підтримка України з боку ЄС. Можливо у поточний час і на найближчу перспективу практична допомога Україні в боротьбі із зовнішньою агресією важливіша для більшості українців ніж безвізовий режим, з яким можна трохи і почекати. Адже, як засвідчують соціологічні дослідження, безвізовий режим з Європейським Союзом вважають важливим лише 39 % українців. (<https://www.rbc.ua/ukr/news/bezvizovyy-rezhim-es-schitayut-vazhnym-39-1480342507.html>).

Згідно з результатами опитування, 13 % українців вважають введення безвізового режиму з ЄС «дуже важливим», 26 % – просто «важливим». Водночас 37 % опитаних вважають скасування віз «зовсім не важливим», 20 % – «не важливим» при тому, що 4 % не визначилися з відповіддю. Варто відзначити, що в регіональному розрізі важливим запровадження безвізового

режиму вважають на Заході країни і в центральних областях, водночас як на Півдні такої думки дотримується чверть опитаних, а на Сході – менше п'ятої частини. Отже, наявні затримки з наданням безвізового режиму, з огляду на наведену статистику настроїв населення, не матимуть вирішального значення. Тим більше, що навіть за визнанням чиновників Євросоюзу Україна виконала свою частину зобов'язань і на ділі підтвердила свою здатність виконувати взяті на себе зобов'язання. Справа тепер полягає у суто внутрішньоєвропейських проблемах. Набагато важливішим для поточної ситуації є підтвердження неухильної підтримки позиції України щодо питань інформаційної безпеки і територіальної цілісності, що була висловлена і на Парламентській асамблеї НАТО і на саміті Україна – ЄС.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України А. Парубій привітав статистиків України з професійним святом.

Зокрема голова Верховної Ради заявив: «Шановні друзі! Сердечно вітаю вас із професійним святом – Днем працівників статистики. Вітчизняна статистика – одна з найважливіших складових системи державного управління, яка успішно забезпечує і суспільство, й органи державної влади та місцевого самоврядування всебічною інформацією для прийняття відповідальних рішень.

Ваша діяльність набуває особливого значення в умовах кардинальних соціально-економічних перетворень, спрямованих на зміцнення національної економіки, підвищення добробуту громадян та утвердження позитивного іміджу України як повноправного члена європейського співтовариства. Переконали, що своєю напруженою працею, відповідальним ставленням до професійних обов'язків ви й надалі робитимете гідний внесок у процвітання рідної країни. Бажаю вам міцного здоров'я, щастя, нових звершень, миру та спокою на нашій землі» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 5.12).*

***

Голова Верховної Ради України А. Парубій звернувся до співвітчизників з нагоди Дня Референдуму 1991 р.

Зокрема Голова Верховної Ради заявив: «Дорогі співвітчизники! Сьогодні, 1 грудня, ми відзначаємо 25-ліття Всеукраїнського референдуму 1991 р. Це фундаментальна віха українського державотворення, адже саме у цей день український народ висловився за відновлення Незалежності України. 1 грудня 1991 р. в українців запитали: “Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?” Понад 90 % громадян, що того дня взяли участь у референдумі, висловилися – “за”, а це близько тридцяти мільйонів повнолітніх українців, народжених і вихованих у Радянському Союзі. І тут сталося парадоксальне, але закономірне явище – українці підтвердили, що прагнуть незалежності, що прагнуть свободи, за яку поклали життя сотні тисяч кращих синів і дочок України у збройній боротьбі проти окупанта чи в тюрмах і на засланні. Український референдум 1 грудня 1991 р. був похороном “Імперії зла” –

Радянського Союзу.

Водночас наш референдум став логічним продовженням тисячолітньої історії українського державотворення. Французький філософ Е. Ренан сказав: “Нація – це щоденний плебісцит”. Плебісцит, що буквально означає “рішення народу”. Під час Референдуму 1 грудня 1991 р. нація, яку хотіли перекувати на “єдиний совецкий народ”, гучно заявила на весь світ, що вона є, що вона українська. Рішення Референдуму 1 грудня 1991 р. підтвердили мільйони українців під час Революції Гідності. Це сьогодні доводять тисячі наших воїнів на Східному фронті. Державність – це не пафосні слова і не символічна річ. Державність – це запорука успішного розвитку і безпеки народу. Найбільші трагедії українського народу, зокрема Голодомор, сталися у часи втрати державності. Держава, у першу чергу, – це вільний розвиток, захист і безпека громадян. Вдячний Богові та всім українцям за відновлення нашої Державності. У цей день закликаю всіх співвітчизників замислитися над тим, що наша незалежність, наше майбутнє залежить від нас. Низько вклоняюся подвигу українських воїнів, які на передовій ціною власного здоров'я і навіть життя зберігають наш спокій, продовжуючи боротьбу за нашу Незалежність у двобої зі споконвічним ворогом України. Ми – переможемо! Слава Україні!» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 1.12).*

***

До Верховної Ради України внесено законопроект, який визначає процедури позбавлення подвійного громадянства, а також обмежує прийняття українського громадянства для громадян країн, з якими Україна перебуває у стані війни або визнаних країною-агресором.

Як повідомив у Facebook нардеп від «Народного фронту» Л. Ємець, законопроект 5433 внесли він і нардеп А. Тетерук.

«Ми з колегою А. Тетеруком внесли законопроект 5433 щодо процедур позбавлення подвійного громадянства та обмеження права займати державні посади особам, що мають подвійне громадянство», – написав він.

Нардеп додав, що в ньому також передбачені обмеження щодо прийняття громадянства для громадян країн, з якими Україна перебуває у стані війни або визнаних країною-агресором.

«Тут маю уточнити, що буде донесена в законопроект норма, яка зробить винятки для тих осіб, які захищали національні інтереси та безпеку України», – додав Л. Ємець.

«Особа, яка є громадянином іншої держави, є також військово зобов'язаною іншої держави і несе відповідальність за державну зраду іншої держави. Тому несе небезпеку для інтересів нашої держави. Сподіваюсь, тут заперечень не буде», – написав він (*Портал новин «Українська правда» (<http://www.pravda.com.ua/>). – 2016. – 4.12).*

***

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Г. Немиря закликав Прем'єр-міністра України В. Гройсмана припинити безпрецедентне порушення прав вимушених переселенців – незаконну верифікацію.

Під час прес-конференції на тему: «Скільки “коштує”

бюджету 2017 переселенець і навіть «зливають» його персональні дані?» за участі Т. Дурневої, виконавчого директора Громадського холдингу «Група впливу», консультанта з питань внутрішньо переміщених осіб Інституту суспільно-економічних досліджень, О. Ключева, аналітика ГО «ОПОРА», та М. Чаплиги, представника Уповноваженого Верховної Ради прав людини голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Г. Немиря закликав Прем'єр-міністра України В. Гройсмана вжити заходів для припинення нового безпрецедентного порушення прав вимушених переселенців – передачу їхніх персональних даних Міністерством фінансів України приватній структурі для проведення незаконної верифікації.

«Комітету з питань прав людини із засобів масової інформації та офіційної інформації Уповноваженого Верховної Ради з прав людини стало відомо про безпрецедентне порушення прав на захист персональних даних і приватне життя внутрішньо переміщених осіб. Такі порушення відбуваються внаслідок процесу верифікації внутрішньо переміщених осіб, який здійснюється ТОВ «Дельта М Юкрейн» за дорученням (офіційною угодою) державного підприємства, підпорядкованого Міністерству фінансів України», – сказав він.

Згідно з інформацією, оприлюдненою громадськими організаціями, ТОВ «Дельта М Юкрейн» усупереч чинному законодавству було надано доступ до персональних даних внутрішніх переселенців, зібраних Міністерством фінансів України під час моніторингу соціальних виплат та Єдиної інформаційної бази таких громадян, власником якої є Міністерство соціальної політики України.

Г. Немиря наголосив, що Комітетом неодноразово публічно висловлювалася правова позиція, що сам процес верифікації достовірності інформації для нарахування та отримання соціальних виплат, пільг, субсидій, пенсій тощо, поданої внутрішніми переселенцями та пов'язування цих виплат зі статусом ВПО і місцем проживання є дискримінаційним. Наразі він ще здійснюється юридичною особою, яка в порушення вимог ст. 4 Закону України «Про захист персональних даних» не має права його здійснювати.

«Очевидно, що в цьому разі мова йде про порушення прав людини, гарантоване ст. 32 Конституції України, яке може кваліфікуватися не лише як адміністративне правопорушення, а в окремих випадках також передбачає кримінальну відповідальність, відповідно до норм ст. 182 «Порушення недоторканості приватного життя» Кримінального кодексу України», – сказав він.

У цьому зв'язку парламентарь наголосив, що внутрішньо переміщені особи – це громадяни України, які вимушені були залишити або покинути своє місце проживання в результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства та порушень прав людини.

«Це громадяни України, які вже постраждали через зазначені обставини і подальше цинічне порушення їх конституційних прав є не лише неприпустимим, а й вкрай негативно сприймається міжнародною спільнотою та негативно впливає на міжнародний імідж України», – сказав він.

Г. Немиря також повідомив, що Комітет спрямує лист до Прем'єр-міністра України В. Гройсмана з проханням дати доручення відповідним

центральною владою щодо усунення порушень права на недоторканність приватного життя, зокрема припинення незаконної обробки ТОВ «Дельта М Юкрейн» персональних даних внутрішньо переміщених осіб та в термін до 10 грудня 2016 р. проінформувати Комітет щодо вжитих заходів (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 2.12).*

***

Комітет з питань правової політики та правосуддя рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері засудження тоталітарних режимів щодо приведення їх у відповідність до вимог статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод».

Законопроект № 4701 пропонується внести зміни до Кримінального кодексу, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Законів України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про місцеві державні адміністрації», «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років». Змінами до цих законодавчих актів, зокрема, пропонується уточнити визначення терміну «пропаганда комуністичного, націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів» шляхом встановлення переліку видів діянь, які підпадають під це визначення, уточнити мету Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» та деякі інші його положення, які стосуються прийняття судом рішення про припинення діяльності юридичної особи, політичної партії, іншого об'єднання громадян. Також, пропонується продовжити термін, упродовж якого голова обласної державної адміністрації на виконання зазначеного Закону зобов'язаний прийняти розпорядження про перейменування районів у містах, скверів, бульварів, вулиць та інших об'єктів топоніміки населених пунктів, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму – з трьох до дев'яти місяців.

Законопроект також пропонується ст. 436 Кримінального кодексу викласти в новій редакції, передбачивши кримінальну відповідальність за публічне заперечення або публічне виправдання злочинів комуністичного тоталітарного режиму, націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарного режиму. При цьому, запропоновано запровадити адміністративну відповідальність за поширення, публічне використання символіки комуністичного та націонал-соціалістичного тоталітарних режимів, публічне виправдання, у тому числі з використанням засобів масової інформації, порушень або обмежень прав людини і основоположних свобод тоталітарними режимами, встановлення радянської влади, переслідування борців за незалежність України у ХХ ст., а також за використання символіки комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів під час організації або проведення зборів, мітингу, вуличного походу, демонстрації (крім випадків використання такої символіки, визначених ч. 3 ст. 4 Закону) тощо.

Члени Комітету під час обговорення зазначили, що загалом авторам законопроекту вдалося врахувати більшість рекомендацій Венеціанської комісії, подальше прийняття яких безумовно допоможе вдосконалити застосування окремих положень Закону № 317-VIII.

Водночас народні депутати звернули увагу на те, що деякі положення законопроекту, зокрема в частині внесення змін до Кримінального кодексу, Кодексу України про адміністративні правопорушення та ст. 7 Закону № 317-VIII не повністю узгоджуються із основними вимогами законодавчої техніки, які можливо вдосконалити при підготовці законопроекту до другого читання **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 2.12).**

***

Керівник Постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї чорноморського економічного співробітництва Л. Денісова: «Тільки консолідованими зусиллями всіх держав-членів ОЧЕС можливо досягти розвитку та процвітання Чорноморського регіону».

Розвиток Чорноморського регіону, перетворення його в зону стабільності, процвітання і миру, інтеграція в світову економіку, вимагає від усіх держав-членів ЧЕС скоординованих і взаємодоповнюючих зусиль, що сприяють досягненню прогресу в проведенні реформ. На цьому наголосила Керівник Постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї чорноморського економічного співробітництва Л. Денісова на Генеральній Асамблеї ПАЧЕС, яка проходить у Белграді.

Л. Денісова під час загальної дискусії «Реформи в державах членах ЧЕС – роль національних парламентів» зазначила про готовність України й далі робити все можливе, щоб використовувати інституціональний потенціал ОЧЕС сприяючи розвитку торгівлі, середнього та малого бізнесу, транспорту, охорони навколишнього середовища та інших важливих сфер співробітництва ОЧЕС.

Також вона запевнила членів делегацій держав-членів ПАЧЕС у тому, що парламент України і далі буде докладати максимальних зусиль для досягнення процвітання своєї країни, а також розвитку Чорноморського регіону як простору, де панують принципи відкритого міжнародного співробітництва та партнерства, демократії та ринкової економіки, щоб регіон Чорного моря зайняв належне місце в європейській інтеграції.

Водночас керівник української делегації наголосила, що ефективному проведенню реформ в Україні перешкоджають існуючі конфлікти в регіоні ЧЕС, окупація Росією Криму та розгорнута нею агресія на Сході країни. Це заважає і повноцінній участі держав-членів ЧЕС у досягненні Організацією її статутних цілей по «перетворенню регіону ЧЕС у регіон миру, стабільності та процвітання».

«Агресивні дії Росії спрямовані на виснаження української економіки та підірив суспільно-політичної стабільності. Мета Росії відома всьому світу! Це – знищення держави Україна та захоплення нашої території!» – зазначила Л. Денісова.

Керівник Постійної делегації ВРУ нагадала, що належну оцінку збройної агресії РФ проти України надано в численних рішеннях парламентських асамблей впливових міжнародних організацій. «Так, у недавній резолюції ПАРЄ

– організації, що об'єднує законодавців 46 держав, які представляють інтереси понад півмільярда громадян Європи, підтверджено: здійснення Російською Федерацією агресії щодо України, порушення її суверенітету та територіальної цілісності; засуджені незаконна анексія Росією Криму та його інтеграція в РФ всупереч міжнародному праву, статуту Ради Європи», – наголосила вона.

У цьому зв'язку, українська сторона підкреслила, що ПАЧЕС так само не може продовжувати закривати очі на віроломство Росії і повинна засудити збройну агресію РФ проти України (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 1.12).*

***

Представники Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи взяли участь у заходах з нагоди завершенням насунання арки нового безпечного конфайнменту на об'єкт «Укриття» ЧАЕС.

29 листопада 2016 р. представники Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи на чолі з першим заступником Голови Комітету А. Дирівим узяли участь у заходах з нагоди завершенням насунання арки нового безпечного конфайнменту на об'єкт «Укриття» Чорнобильської АЕС, а також у засіданнях Асамблеї вкладників Чорнобильського фонду «Укриття» та Асамблеї донорів Рахунку ядерної безпеки.

В урочистій церемонії взяли участь Президент України П. Порошенко, представники директорату компаній VINCI і Bouygues, директорат Європейського Банку Реконструкції та Розвитку, делегати країн-донорів міжнародного Чорнобильського фонду «Укриття» та країн-вкладників Рахунку ядерної безпеки, профільних міністерств і відомств, компанії-генерального підрядника будівництва нового безпечного конфайнмента «НОВАРКА», інших компаній, які виконували суміжні проекти, державного спеціалізованого підприємства Чорнобильська АЕС та інші офіційні особи.

Створений у 1986 р. героїчними зусиллями вчених, проектувальників, будівельників, військових і працівників Чорнобильської АЕС, об'єкт «Укриття» – це унікальна захисна споруда, яка виконувала надзвичайно важливу функцію фізичного бар'єру на шляху виходу радіоактивних речовин та іонізуючого випромінювання в навколишнє середовище. Проектування та спорудження об'єкту «Укриття» було здійснено за рекордно короткий строк – усього за півроку. Особливість і складність цього об'єкту полягала у відсутності як у вітчизняній, так і у світовій практиці досвіду подолання наслідків такої масштабної аварії.

Розрахований на 30 років експлуатації, об'єкт «Укриття» надав фахівцям час для напрацювання подальших важливих високотехнологічних рішень.

Новий безпечний конфайнмент – це також унікальна споруда, задля будівництва якої свої зусилля разом з Україною об'єднали 28 країн-донорів, які зібрали понад 1 млрд 417 млн євро, до роботи над проектом було залучено 10 тис. працівників у багатьох країнах світу. Загалом 40 країн узяли участь у цьому будівництві. Висота Нового безпечного конфайнменту – 110 м, ширина – 257 м, довжина – 164 м. Це найбільша у світі рухома конструкція, яка коли-небудь будувалася людством. Новий безпечний конфайнмент з терміном

експлуатації 100 років створить умови для виконання третього етапу Стратегії перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно-безпечну систему – вилучення залишків ядерного палива та паливовмісних матеріалів, виконання робіт з демонтажу нестабільних конструкцій об'єкта «Укриття». Як очікується, ці завдання будуть успішно реалізовані завдяки залученню до цієї роботи національного та міжнародного науково-технічного потенціалу.

У липні цього року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового режиму території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи». Цей Закон спрямований на реінтеграцію постраждалої території, насамперед це заснування Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника, створення об'єктів з вироблення електроенергії з альтернативних джерел, розвитку інфраструктури проведення наукових досліджень тощо.

Це є передумовами того, що Зона відчуження перетворюється на місце для реформ, наукових досліджень, розробки нових високотехнологічних рішень.

Цього ж дня відбулись засідання Асамблеї вкладників Чорнобильського фонду «Укриття» та Асамблеї донорів Рахунку ядерної безпеки. Українська сторона проінформувала, що вживає необхідних заходів щодо погодження спеціального механізму прийняття в експлуатацію Пускового комплексу – 1 Нового безпечного конфайнменту. На сьогодні Україною сплачено внесок до Рахунку ядерної безпеки у розмірі 147 036 800 грн, таким чином українська сторона виконала взяті на себе зобов'язання.

Під час обговорень було приділено увагу питанню завершення будівництва Сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2) у прийнятні терміни, оскільки відсутність цього об'єкту не дає змогу виконувати заплановані роботи зі зняття з експлуатації блоків Чорнобильської АЕС.

Учасники засідань наголосили на необхідності оперативного внесення заявлених коштів країнами-донорами з метою дотримання графіків виконання проектів міжнародної технічної допомоги на Чорнобильській АЕС (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 30.11*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко та президент Республіки Польща А. Дуда ухвалили Спільну заяву, в якій закликали переглянути рішення Європейської Комісії, яке відкриває можливість для «Газпрому» збільшити обсяги поставок газу до Європи в обхід України.

«Україна та Республіка Польща були вражені рішенням Європейської Комісії від 28 жовтня 2016 р., яке відкриває можливість для “Газпрому” збільшити обсяги поставок газу до Європи в обхід України. Зміст і процедура ухвалення цього рішення здатні порушити взаємні зобов'язання у рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства», – наголошується у Спільній заяві Президентів України та Республіки Польща, прийнятій у Варшаві, у рамках офіційного візиту Глави Української держави до цієї країни.

«Рішення суперечить санкційній політиці ЄС, оскільки стимулює

додаткові грошові надходження до Російської Федерації, одночасно обмежуючи прибутки України від транзиту газу», – підкреслили президенти.

«Ми вважаємо, що це рішення має бути переглянуте, хоча і розуміємо, яким складним і болючим кроком це може бути», – зазначено в документі.

Президенти країн вказали, що це рішення не відповідає правилам і принципам Енергетичного Співтовариства та суперечить досягненню фундаментальної мети організації – об'єднанню енергетично незалежної Європи. Воно підриває принцип, що міститься у Договорі про заснування Енергетичного Співтовариства, та правила конкуренції.

У заяві також наголошується, що таке рішення порушує положення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також дух політичної асоціації та поглибленої та всеохоплюючої економічної інтеграції.

«Рішення Комісії щодо газопроводу OPAL підриває стратегію енергетичної безпеки ЄС, створює загрозу для енергетичної безпеки країн Центральної та Східної Європи, які залежать від газопостачань з одного джерела, а також перешкоджатиме створенню ефективного Енергетичного Союзу в Європі, метою якого є зменшення залежності від постачань російського газу, диверсифікація джерел і маршрутів газопостачань, а також дотримання спільної позиції на переговорах з третіми країнами – постачальниками енергоносіїв», – заявили президенти України та Польщі.

Глави держав зазначили, що це рішення створює реальні ризики для безперервного постачання газу між Польщею і Україною та істотного переспрямування існуючих газопотоків між іншими країнами.

«Воно поглибить поляризацію дискусій на інші теми, оскільки заохочуватиме прихильників Росії у державах-членах та інституціях ЄС. Воно порушить конкуренцію, оскільки додатково зміцнить переваги Росії: ринкові позиції “Газпрому”, найбільш домінуючого гравця на ринку; можливості “Газпрому” маніпулювати цінами на газ для окремих країн; транзитний маршрут і джерело газопостачань», – йдеться у заяві президентів.

У Спільній заяві зазначається, що це рішення також закладає підвалини для будівництва газопроводу «Північний потік – 2», результатом чого може стати руйнування газотранспортної системи України, подальше порушення правил конкуренції та значне збільшення ціни на газ для споживачів.

«У цьому контексті рішення ставить під загрозу енергетичну безпеку як ЄС, так і України, оскільки воно компрометує безпеку постачання. Рішення ставить під сумнів спроможність і готовність ЄС дотримуватися власного законодавства та протистояти російському тиску», – сказано в заяві.

Глави держав також наголосили, що оптимізуючи доступ «Газпрому» та поставок з Росії на ринок природного газу ЄС, Європейський Союз дедалі заохочуватиме Росію до деструктивних дій на внутрішньому ринку ЄС та подальшого тиску з метою просування свого політичного порядку денного з ЄС та іншими країнами, зокрема Україною. ЄС також істотно підірве зусилля, спрямовані на диверсифікацію газопостачань, що докладаються Україною та Польщею *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 2.12).*

***

Президент П. Порошенко провів зустріч з прем'єр-міністром Польщі Б. Шидло.

Сторони обговорили шляхи подальшого розвитку двосторонніх торговельно-економічних відносин, співробітництво у нафтогазовій та енергетичній галузях, посилення прикордонного співробітництва. Під час зустрічі відзначалась важливість проведення на початку наступного року Міжурядової українсько-польської комісії з питань економічного співробітництва, а також продовження практики українсько-польських міжурядових консультацій під головуванням глав урядів.

У контексті енергетичної безпеки, співрозмовники наголосили на важливості побудови газопроводу-інтерконектора між Україною та Польщею та використанні потенціалу СПГ-терміналу у польському місті Свіноуйсьце, який дає змогу реалізувати стратегію диверсифікації постачання газу в Україну. Крім того, наголошувалось на хибності рішення Єврокомісії дозволити «Газпрому» збільшити обсяги прокачки газу через трубопровід OPAL.

Сторони домовилися поглибити українсько-польське співробітництво у оборонній сфері, чому сприятиме підписана міжурядова угода про співробітництво у сфері оборони.

Прем'єр-міністр Польщі також наголосила на підтримці продовження санкцій проти Росії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 2.12).*

***

Президент П. Порошенко провів зустріч з Маршалком Сейму Республіки Польща М. Кухцінським.

Співрозмовники відзначили обоюсторонню зацікавленість сторін у продовженні активного діалогу як на рівні парламентів двох країн, так і окремо між парламентськими комітетами та групами дружби.

Президент підтримав ініціативу польської сторони щодо проведення міжпарламентського Форуму країн Центральної та Східної Європи.

Сторони обговорили також питання консолідації міжнародної спільноти на підтримку України в умовах агресії з боку Росії.

Окрема увага була приділена процесу примирення між українським і польським народами. Сторони погодилися з важливістю уникнення політизації чутливих сторінок історичного минулого та високо оцінили спільну Декларацію пам'яті та солідарності, ухвалену в жовтні цього року Верховною Радою України та Сеймом Республіки Польща (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 2.12).*

***

Президент П. Порошенко зустрівся з Маршалком Сенату Польщі С. Карчевським.

Сторони висловилися за активізацію співпраці у рамках тристоронньої Міжпарламентської асамблеї Верховної Ради України, Сейму Литви, а також Сейму та Сенату Польщі.

Президент України висловив вдячність польським парламентарям за підтримку резолюції Парламентської асамблеї Ради Європи щодо агресії проти

України.

Глава Української держави засудив прояви нетерпимості щодо українських пам'ятних місць на території Республіки Польща.

Співрозмовники підкреслили важливість підтримання фахового діалогу зі складних питань спільного минулого (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 2.12).

***

Президент П. Порошенко провів зустріч з Президентом Європейського банку реконструкції та розвитку С. Чакрабарті.

Глава Української держави висловив вдячність Європейському банку реконструкції та розвитку за роль лідера у питаннях залучення та використання фінансової допомоги міжнародної спільноти у подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи.

П. Порошенко підкреслив, що ЄБРР залишається найбільшим фінансовим інвестором в Україну, за допомогою ресурсів якого впроваджуються проекти в енергетичній, транспортній, фінансовій та інших сферах.

Співрозмовники обговорили системні зрушення у питаннях подолання корупції в Україні, проведення реформи в енергетичній сфері, а також перспективи підтримки ЄБРР процесу приватизації в Україні.

Глава Української держави проінформував співрозмовника про результати реформування банківського сектору.

Президент ЄБРР високо оцінив загальний прогрес України у проведенні реформ, окремо відзначивши запровадження системи електронного декларування для державних службовців, започаткування прозорості системи державних закупівель, ефективні кроки у боротьбі з корупцією.

Президент України висловив впевненість у продовженні плідного співробітництва з ЄБРР (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 29.11).

***

Президент П. Порошенко провів зустріч зі Спеціальним Посланником з питань енергетики Держдепартаменту США А. Хокстайном.

Глава держави подякував співрозмовнику за допомогу США, виділену для спорудження арки нового безпечного конфайнменту для об'єкту «Укриття» на Чорнобильській АЕС, підвищення стану ядерної безпеки та зменшення енергетичної залежності України.

Співрозмовники обговорили питання подальшого реформування енергетичного сектору України, диверсифікації джерел енергопостачання нашої держави та залучення американських інвестицій та технологій у сектор енергетики нашої держави.

Сторони домовились про координацію зусиль з метою підвищення ролі та значення української газотранспортної системи у забезпеченні транзиту газу до країн Європейського Союзу та енергетичної безпеки Європи (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 1.12).

***

Президент П. Порошенко проінспектував опорний пункт на передовій, за 1 км від Горлівки. Глава держави поспілкувався з військовослужбовцями Збройних сил України, привітав військових із 25-ю річницею ЗСУ та вручив їм державні нагороди.

«Я дуже пишаюся, що за ці 2,5 роки ми створили такі Збройні сили, які є найсильнішими в Європі. Я пишаюсь, разом з усім українським народом, такими Збройними силами», – сказав П. Порошенко.

«Сьогодні я тут, разом з вами, щоб подякувати вам за ту велику справу, яку виробите», – сказав глава держави.

Президент зазначив, що народ сьогодні довіряє українській армії так само, як і церкві. «За ці 2,5 роки ми пройшли дистанцію, коли добровольці трималися лише силою волонтерів, до армії, яка на сьогодні є гордістю держави: своїм бойовим духом, своєю вмотивованістю, своїм патріотизмом, своїм професіоналізмом», – зазначив він.

П. Порошенко підкреслив, що на сьогоднішній зустрічі присутні й ті, хто надає медичну допомогу та рятує життя нашим військовим, витягує з поля бою поранених, доставляє медикаменти і робить таку необхідну роботу, якої потребує наша армія.

«Я тут, щоб привітати вас із Днем волонтера, подякувати за ту велику роботу, яку ви робите. І зробити те, що держава має зробити – нагородити державними нагородами і бійців Збройних сил України, і наших волонтерів», – сказав Президент.

Президент також поспілкувався з волонтерами та вручив їм нагороди (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 5.12).

***

Президент П. Порошенко провів оперативну нараду з представниками силових відомств щодо розслідування трагедії загибелі п'яти поліцейських у селі Княжичі Київської області в ніч на 4 грудня.

Глава держави висловив співчуття родинам загиблих правоохоронців і взяв хід розслідування цієї трагедії під особистий контроль. «Ніщо не виправдує того, що загинуло п'ятеро правоохоронців. Я сподіваюся, що в дуже короткий термін істина буде встановлена. І ті, хто винний у видачі наказів, що призвели до таких трагічних наслідків, будуть стовідсотково притягнуті до відповідальності», – наголосив П. Порошенко.

Президент також наголосив на необхідності підтримки з боку суспільства. «Поліція сьогодні потребує підтримки суспільства. Поліція потребує довіри суспільства. Найкращі поліцейські віддають своє життя для забезпечення миру та спокою в державі», – сказав П. Порошенко.

Глава держави закликав не використовувати ці трагічні події для того, щоб «влаштовувати розбірки» та дестабілізувати політичну ситуацію.

Президент висловив впевненість, що розслідування пройде чесно та неупереджено, буде зробленовсе, щоб відповідні служби зробили необхідні висновки, а у Генеральної прокуратури вистачить потенціалу для того, щоб притягнути винних до відповідальності в умовах повної проінформованості суспільства.

Виконуючий обов'язки керівника Національної поліції В. Троян доповів Президентові про трагічні події в селі Княжичі. Він повідомив, що в рамках виконання доручення Президента України спільно із СБУ та Генеральною прокуратурою Національна поліція проводила розслідування діяльності злочинних груп, які займалася розбійними нападами та пограбуваннями населення під прикриттям правоохоронних органів. Спецоперація проводилася по всій країні. У результаті оперативної роботи була виявлена злочинна група, яка діяла на теренах Києва та Київської області. Він повідомив, що до складу злочинної групи входили кілька осіб, серед яких були вже судимі за розбої та особи, які працювали, або мають відношення до правоохоронних органів.

В. Троян повідомив про затримання всіх бандитів і доповів деталі операції, продемонстрував матеріали щодо наявних речових доказів злочинної діяльності групи, а також представив хронологію подій цієї трагічної ночі.

Президент висловив сподівання, що і в Національній поліції, і в інших правоохоронних органах будуть зроблені відповідні висновки, які не допустять в умовах підвищеної небезпеки розбійних нападів і наявності великої кількості зброїв, проракунків у плануванні.

У свою чергу, перший заступник Генерального прокурора України Д. Сторожук повідомив, що відразу після повідомлення про трагічні події оперативна група прокуратури області та Генеральної прокуратури виїхала на місце подій. На сьогодні вилучені всі журнали, речові докази, проводяться допити з усіма учасниками, які брали безпосередню участь в операції. Він також повідомив, що створений оперативний штаб щодо розслідування цієї трагедії.

Президент доручив учасникам наради особисто взяти участь у роботі оперативного штабу щодо розслідування загибелі поліцейських і доповідати про результати цієї роботи.

У нараді також узяв участь перший заступник Голови СБУ В. Маліков (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 4.12).

***

Президент П. Порошенко провів зустріч з представниками української кіноіндустрії. Учасники зустрічі обговорили пропозиції глави держави щодо вдосконалення законопроекту «Про державну підтримку кінематографії в Україні» та домовились у найкоротший термін підготувати текст нового проекту закону.

Президент нагадав, що скористався правом вето та повернув до парламенту зі своїми пропозиціями Закон України «Про державну підтримку кінематографії в Україні», прийнятий Верховною Радою України 22 вересня 2016 р.

«Мета цієї зустрічі знайти спільну точку зору і забезпечити якнайшвидшу підготовку та прийняття цього законопроекту», – наголосив П. Порошенко.

«Переконувати мене в тому, що кіно потребує державної підтримки не потрібно. Це є наша спільна позиція. Ми в одному човні і по одну сторону барикад», – зазначив Президент.

«Переконувати мене в тому, що ми сьогодні маємо підтримати саме українське кіно для того, щоб на телеекранах і в кінотеатрах було якісне, дуже професійне кіно, до якого мав би доступ український глядач, не потрібно», –

сказав глава держави.

За словами Президента, надважливо щоб сучасне українське кіно сприяло розвитку української мови, виховувало патріотизм, розповідаючи про подвиг українських героїв, які нині захищають Україну.

П. Порошенко наголосив, що і в Адміністрації Президента, і в уряді, і в парламенті прихильників прийняття цього закону більш ніж достатньо.

Учасники зустрічі висловили підтримку позиції Президента, яка була зазначена в його пропозиціях по удосконаленню Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» та посиленню підтримки кінематографістів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 3.12).

***

Президент П. Порошенко підписав Указ № 534/2016 «Про пріоритетні заходи щодо сприяння зміцненню національної єдності та консолідації українського суспільства, підтримки ініціатив громадськості у цій сфері».

Глава держави видав Указ у день 25-ї річниці Всеукраїнського референдуму на підтвердження Акту проголошення незалежності України – події, яка стала прикладом консолідації суспільства, єднання народу навколо ідеї творення власної держави. Документ розроблявся у тісній співпраці з представниками Ради з питань національної єдності, утвореної відповідно до Указу Президента України від 11 грудня 2015 р. № 697, центральних органів виконавчої влади та Адміністрації Президента. Це рамковий документ, що окреслює базові напрями у відповідній сфері та визначає першочергові завдання центральним і місцевим органам виконавчої влади.

Указ видано з метою сприяння зміцненню національної єдності та консолідації українського суспільства, визначення пріоритетних заходів з вирішення цих питань, а також забезпечення взаємодії державних органів з організаціями громадянського суспільства з реалізації таких заходів.

Згідно з Указом одним із пріоритетів діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування визначається забезпечення вжиття заходів щодо зміцнення національної єдності та консолідації українського суспільства, взаємодії з організаціями громадянського суспільства.

Кабінету Міністрів України доручено розробити у тримісячний строк за участю представників державних органів та органів місцевого самоврядування, організацій громадянського суспільства, із залученням провідних вітчизняних вчених і міжнародних експертів та затвердити комплексний план заходів щодо зміцнення національної єдності, консолідації українського суспільства та підтримки ініціатив громадськості у цій сфері. Відповідний урядовий документ має готуватися у тісній співпраці з громадськістю, зокрема членами Ради з питань національної єдності при Президентові України.

Уряду також визначено ряд завдань щодо забезпечення відновлення та розбудови миру в східних регіонах України, розвитку громадянської освіти в Україні, а також взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади з організаціями громадянського суспільства з метою підтримки ініціатив громадськості у відповідних сферах.

Обласним, Київській міській державним адміністраціям доручено у двомісячний строк після затвердження Кабінетом Міністрів комплексного

плану заходів щодо зміцнення національної єдності, консолідації українського суспільства та підтримки ініціатив громадськості у цій сфері розробити та забезпечити реалізацію відповідних регіональних планів заходів. Місцеві органи влади також мають сприяти реалізації всеукраїнських і регіональних громадських ініціатив, спрямованих на зміцнення національної єдності, утвердження патріотизму, відновлення та збереження національної пам'яті, розвиток національної свідомості, популяризацію духовно-культурної спадщини Українського народу, міжрегіональне співробітництво (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)*. – 2016. – 1.12).

***

Реформа з децентралізації влади та об'єднання територіальних громад в Україні має продовжуватися і розвиватися, що забезпечить ефективність і самодостатність громад у країні. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відкриваючи Міжнародний конгрес мерів «Глобальні тенденції розвитку міст».

«Ми маємо йти далі. Ми маємо боротися за цю реформу, тому що ця реформа зрештою приведе вас до успіху. Ваш успіх вимірюється абсолютно конкретними речами – задоволеністю якістю життя людей на територіях. Дуже важливо, щоби ми не сходили з цього шляху», – наголосив В. Гройсман, звертаючись до міських голів.

Прем'єр-міністр наголосив, що з моменту початку реформи з децентралізації в Україні вдалося передати на місця фінанси, повноваження та дати можливість громадам розвиватися, зазначив Прем'єр-міністр.

Так, сьогодні в Україні нараховується 184 об'єднаних територіальних громади, ще у 184 – 11 та 18 грудня відбудуться вибори. «Процес пішов, і ніхто його не зупинить», – підкреслив голова уряду.

Він зауважив, що громади, які об'єднуються, залишаються самобутніми і отримали територіальну основу та фінансові ресурси для того, щоби ефективно вирішувати проблеми, які турбують людей. Так, бюджети деяких об'єднаних територіальних громад в Україні зросли у сім разів.

«Це означає, що у них з'являються кошти на те, щоби бути ефективними, щоби створити нормальні умови для освіти, для охорони здоров'я, будувати дороги, ремонтувати місцеву інфраструктуру, створювати додаткові інші послуги, які впливають на якість життя людей», – зазначив Прем'єр-міністр.

Уряд у Бюджеті на 2017 р. зберігає систему фінансової децентралізації, зазначив В. Гройсман. У цьому контексті він наголосив, що разом з коштами мають зростати повноваження і відповідальність місцевої влади. «Не може бути так, що ми маємо кошти, а повноваження залишилися нагорі», – зазначив він.

Прем'єр-міністр нагадав, що був ініціатором реформи з децентралізації влади з початку роботи в уряді в 2014 р. Перший документ, що поклав початок реформи – концепція реформи місцевого самоврядування – визначив головні завдання реформи: передача повноважень, ресурсів і відповідальності на місця.

Також було розпочато процес добровільного об'єднання територіальних громад з ухваленням відповідного закону, що дало змогу забезпечити самодостатність громад.

Голова уряду закликав міських голів і надалі залишатися лідерами, бути

інноваційними та впроваджувати кращі практики, які будуть оцінювати люди.

«У центрі всіх процесів стоїть людина, яка нас обирає, яка нам довіряє і хоче отримати результат. Кожен, хто віддає свій голос за нас з вами, інвестує у те, щоби змінити своє життя», – зауважив В. Гройсман, звертаючись до місцевих голів.

«Я є, був і буду залишатися далі абсолютним прихильником децентралізації влади в Україні та зміцнення позиції місцевого самоврядування – ефективного, відповідального та публічного», – запевнив Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 5.12*).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман закликає міську владу використовувати передані на місця у результаті децентралізації повноваження та інструменти для розвитку місцевої економіки. Про це він заявив під час Міжнародного конгресу мерів «Глобальні тенденції розвитку міст».

«Той ресурс, ті повноваження та інструменти, які ми маємо сьогодні, дають можливість розвивати місцеву економіку. Я би дуже хотів, щоби ви теж ефективно використовували ці можливості щодо створення нових робочих місць, щодо впливу на адміністрування податків», – зауважив В. Гройсман.

«Я би дуже хотів, щоби питання розвитку місцевої економіки було пріоритетом вашої діяльності», – зазначив він.

Уряд нещодавно створив Офіс залучення та підтримки інвестицій, що буде здійснювати моніторинг проблемних питань ведення бізнесу в Україні, зауважив Прем'єр-міністр.

«Ми хочемо на мапі України в розрізі кожної області розуміти по ключовим показникам, як себе відчуває бізнес. Ми хочемо бачити, чи вчасно їм повертають ПДВ, чи вчасно вони отримують дозволи, чи не мучать їх додатковими перевітками», – зазначив В. Гройсман.

«Ми вважаємо, що принципове значення має відчуття бізнесу на місцях. Бізнес має отримати якісні умови для свого розвитку. Це означає, що у кожному місці буде більше робочих місць, конкуренції, буде більш якісна продукція, ми зможемо врешті-решт розвивати власну економіку», – наголосив він.

У цьому контексті голова уряду закликав міську владу до підтримки, захисту та супроводження бізнесу, швидкого надання йому необхідних послуг, а також партнерської співпраці із новоствореним Офісом залучення та підтримки інвестицій, що дозволить «залучати бізнес, створювати йому умови, а бізнес би інвестував в Україну».

Прем'єр-міністр також наголосив на необхідності детінізації місцевої економіки. Цьому зокрема буде сприяти нещодавно прийняте рішення уряду щодо підвищення з 2017 р. мінімальної заробітної плати удвічі – до 3200 грн, зазначив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 5.12*).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман заявив, що відкритий до діалогу з бізнесом та не буде терпіти тиск контролюючих органів на підприємців. Про це він заявив під час роботи Другої міжнародної торгово-промислової конференції «Зони вільної торгівлі: можливості та виклики для України та

партнерів».

«Я розумію сьогодні проблеми з правоохоронною системою, з митницею, з контролюючими структурами. Я у них на підтанцьовці не буду. Вони або будуть вимушені перестати “кошмарити” бізнес, або я їм оголошу публічну війну», – підкреслив Прем’єр-міністр.

«Я не буду терпіти те, коли хтось дозволяє собі приходити на робоче підприємство і починати його “викручувати”», – наголосив він.

Уряд абсолютно відкритий перед бізнесом, зауважив В. Гройсман. Так, регулярно, кожні два-три місяці, проводяться зустрічі з бізнесом за участі представників контролюючих органів, на яких розглядаються системні та конкретні випадки тиску контролюючих органів на бізнес. За результатами обговорень у тому числі звільняють посадовців, що зловживають.

Він нагадав, що на нещодавньому засіданні уряд відмінив 367 регуляцій часів Радянського Союзу, що діяли і за якими нараховували штрафні санкції (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 2.12*).

***

Протягом 11 місяців 2016 р. у результаті децентралізації надходження до загального фонду місцевих бюджетів у середньому по країні перевищили річні плани, затверджені місцевими радами. Приріст до місцевих бюджетів порівняно з аналогічним періодом 2015 р. становить близько 44 млрд грн, заявив Прем’єр-Міністр України В. Гройсман, відкриваючи Міжнародний конгрес мерів «Глобальні тенденції розвитку міст».

«Місцеві бюджети рік до року зростають більше ніж на 50 %. Ми маємо вже за 11 місяців більше 100 % виконання річного плану в середньому по країні. Додатковий ресурс – майже 44 млрд грн – це реальні інвестиції, які ми можемо направляти у всі сфери життя і модернізувати наші міста», – повідомив голова уряду, говорячи про ефективність децентралізації.

Тепер перед місцевою владою стоїть завдання публічно та ефективно використати цей ресурс, наголосив Прем’єр-міністр.

Він переконаний, що зловживання під час державних закупівель – це злочин по відношенню до громади та держави.

«Держава створила інструменти – використовуйте їх, зробіть це максимально ефективно. Це дасть можливість вам бути кращими, – підкреслив В. Гройсман. – Час “відкатів”, хабарів має залишитися у минулому, тому що це все знищує нашу державу».

Голова уряду закликав міських голів бути відкритими перед громадами. Це забезпечить можливість контролю та відповідальності (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 5.12*).

***

Делегація уряду України на чолі директором юридичного департаменту Мінекономрозвитку О. Перевезенцевим в Анкарі провела переговори з представниками уряду Турецької Республіки щодо укладення оновленої Угоди про взаємне сприяння та захист інвестицій.

Підписання цієї Угоди створить правові основи для подальшого розвитку сприятливого інвестиційного клімату, надасть можливість іноземним інвесторам використовувати міжнародно-правові механізми захисту інвестицій,

що значно знизить можливість виникнення некомерційних ризиків, збільшить обсяги іноземних інвестицій, зробить значний внесок у забезпечення макроекономічної стабільності української економіки.

«Ми погодили з представниками турецької сторони основні положення проекту угоди, що передбачає надання інвесторам обох країн режиму найбільшого сприяння стосовно розпорядження інвестиціями; закріплення гарантій захисту від незаконної експропріації та націоналізації інвестицій; вільний переказ платежів і закріплення міжнародно-визнаних процедур врегулювання інвестиційних суперечок між інвесторами наших держав», – зазначив О. Перевезенцев (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 5.12).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман 29 листопада провів зустріч із ініціативною групою постраждалих/поранених на Майдані під час Революції Гідності.

Розпочинаючи нараду, В. Гройсман зауважив, що від початку Революції Гідності минуло три роки. Сьогодні, за його словами, залишається багато питань до влади щодо захисту постраждалих на Майдані. Разом з тим за ці три роки Україна пройшла той шлях, який мала би пройти 25 років тому, наголосив він.

«Три роки віддаляє нас від тих страшних подій і сьогодні важко уявити, якою була б країна і що б відбувалося, якби ви робили щось по-іншому», – зауважив він.

Учасники наради обговорили нагальні проблеми підтримки поранених активістів, зокрема щодо їхнього соціального забезпечення, можливостей забезпечення соціальної реабілітації, санаторно-курортного лікування, у тому числі за кордоном, виплат матеріальної допомоги.

За результатами наради Прем'єр-міністр дав ряд доручень щодо урегулювання окреслених проблем: Міністерству соціальної політики доручено – внести постраждалих/поранених на Майдані до єдиного державного автоматизованого реєстру пільговиків, Міністерству фінансів – забезпечити необхідні виплати, а також Міністерству економічного розвитку і торгівлі, Міністерству охорони здоров'я – розглянути можливості лікування постраждалих за кордоном.

«Перше, що маємо зробити, – маємо сформувати цей реєстр. Друге – визначити 107 млн грн видатків, які маємо забезпечити у наступному році, – це доручення Мінфіну; забезпечити всі нормативні бази для системної підтримки 950 осіб соціальною, медичною та фінансовою складовою, щоб вони були на обліку, знали, де отримати гроші і т. д.», – зазначив В. Гройсман.

«Ми розуміємо, що у нас є 950 людей. Ми повинні забезпечити автоматично підтримку і все те, що стосується соціально-медичної реабілітації, і все, що стосується фінансової частини, – підкреслив голова уряду. – Я хочу, щоб цим питанням [захисту постраждалих/поранених на Майдані] серйозно займалися, а не від дати до дати» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 29.11).

***

2 грудня відбулась робоча зустріч першого заступника міністра соціальної політики О. Крентовської з представниками посольства США в Україні та Агенства США з міжнародного розвитку (USAID).

Під час зустрічі О. Крентовська проінформувала присутніх про соціальну політику держави та реформи, які впроваджуються Міністерством. Особливу увагу вона звернула на рішення уряду про підвищення розміру мінімальної заробітної плати до 3200 грн з 1 січня 2017 р.

За її словами, реалізація цього проекту дасть змогу підвищити розмір мінімальної заробітної плати до рівня 50 % розміру середньомісячної заробітної плати, як це зроблено у більшості європейських країн. «Підвищення розміру мінімальної заробітної плати також сприятиме виведенню економіки з тіні, та дасть змогу проводити комплексні реформи у соціальній сфері», – заявила О. Крентовська. Співвідношення мінімальної заробітної плати до середньомісячної заробітної плати по країні є одним із показників оцінки ефективності подолання бідності в країні та соціального захисту працівників.

З метою реалізації цього заходу Мінсоцполітики розроблено проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України», який було схвалено Кабінетом Міністрів України 3 листопада 2016 р. та подано до Верховної Ради України. Законопроектом, зокрема, змінюється поняття мінімальної заробітної плати, її забезпечення та порядок встановлення. Мінімальна заробітна плата буде забезпечуватись не лише тарифною частиною, а й складовими стимулюючого характеру (доплати, надбавки, премії та інші заохочувальні виплати). Проте компенсаційні виплати за відхилення від нормальних умов праці (доплата за роботу у нічний час, вихідні та святкові дні, шкідливі умови тощо) не будуть включатися до мінімальної заробітної плати. Таке визначення мінімальної заробітної плати відповідає міжнародним нормам і європейській практиці (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>).* – 2016. – 2.12).

***

Міненерговугілля готове залучити експертів США до формування нормативно-правової бази з питань кібербезпеки. Про це йшлося на зустрічі з експертами з кібербезпеки зі Сполучених Штатів Америки та Посольства США в Україні, що відбулася в Міненерговугілля 2 грудня.

У зустрічі взяли участь начальник Управління інформаційно-аналітичного забезпечення та моніторингу О. Гладков, представники НЕК «Укренерго».

О. Гладков наголосив, що досвід американських колег є цінним для України, оскільки модель кібербезпеки США подібна до моделі, що застосовується в українській енергосистемі. Також зауважив про значний прогрес у напрямі роботи над стратегією, стандартами та іншими документами з питань кіберзахисту об'єктів енергетики.

Про розвиток системи кібербезпеки ДП «НЕК “Укренерго”» проінформував заступник директора НЕК «Укренерго» з інформаційних технологій В. Горюшко.

Сторони обговорили питання щодо створення сучасної нормативно-правової бази, на основі якої обленерго зможуть удосконалити систему захисту.

Також зауважили про необхідність пошуку фінансових ресурсів для підтримки функціонування такої системи.

Експерт з кібербезпеки Північноамериканської корпорації з питань надійності енергопостачання EISAC NERC Т. Роксі проінформував про результати семінару представників регуляторів країн Чорноморського регіону, де обговорювалися питання тарифоутворення, ресурсів для кібербезпеки тощо. Також поділився досвідом щодо функціонування моделі кіберзахисту США та способів оперативного реагування на можливі виклики.

За підсумками зустрічі сторони домовились про подальшу спільну роботу, зокрема, вирішили створити робочу групу за участю американських фахівців щодо опрацювання та оцінки нормативно-правових актів. Також представники США запропонували провести тренінги з питань кіберзахисту для українських енергетичних компаній.

Українські та американські колеги дійшли згоди, що інформаційний обмін підніме на новий якісний рівень систему кіберзахисту енергетичних систем дружніх країн (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 2.12).*

***

1 грудня відбулася робоча зустріч першого заступника Секретаря Ради національної безпеки і оборони України О. Гладковського та делегації Міністерства оборони України на чолі із заступником міністра оборони України генерал-лейтенантом І. Павловським з Виконавчим директором Європейського оборонного агентства Х. Домеком.

Головною метою зустрічі було обговорення подальших кроків щодо практичного співробітництва між Європейським оборонним агентством і Міністерством оборони України у рамках підписаної у грудні 2015 р. Адміністративної угоди. Зокрема, сторони детально обговорили перспективи взаємодії у сферах технічної стандартизації, Єдиного європейського неба та Європейських авіаційних перевезень.

Під час зустрічі виконавчого директора Європейського оборонного агентства було проінформовано про поточну ситуацію на Сході України у контексті протидії російській агресії, хід виконання Україною мінських домовленостей та порушення цих домовленостей з боку Російської Федерації.

Х. Домек підтвердив готовність розвивати співробітництво між ЄОА та Україною та підкреслив важливість поглиблення практичної взаємодії як для України, так і для держав Європейського Союзу.

За підсумками зустрічі досягнуто домовленості щодо організації взаємодії у рамках експертних робочих груп за відповідними напрямками з метою винесення конкретних пропозицій на засідання Керівної ради Європейського оборонного агентства. Виконавчому директору ЄОА висловлене запрошення здійснити візит в Україну для подальшого обговорення питань практичної співпраці (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 2.12).*

***

Після успішного укладення 27 жовтня угоди між Міністерством охорони здоров'я України та Crown Agents, яка охоплює дві нові програми закупівель, 1 грудня 2016 р. було підписано розширену угоду щодо ще восьми

додаткових програм.

Ці програми також будуть фінансовані з Державного бюджету України 2016 р. разом з першими двома та охоплюватимуть закупівлі необхідних ліків і медичних засобів упродовж 2017 р.

У. Супрун, в. о. Міністра охорони здоров'я України: «Ми залучали Crown Agents до закупівель ліків за кошти держбюджету 2015 р. і ця організація допомогла нашим пацієнтам отримати якісні препарати. Ми переконані, що цього року наша співпраця також буде корисною для всіх українців!»

К. Джексон, Головний консультант із закупівель: «Ми доклали всіх зусиль, щоб організувати та забезпечити повне покриття закупівель засобів медичного призначення для онкологічних програм. У рамках нового проекту з МОЗ України ми отримали великий обсяг програм, що говорить про довіру компанії щодо прозорості та чесності її роботи. Продовження нашого високоефективного довгострокового партнерства – це ще один крок на шляху трансформації системи охорони здоров'я в Україні».

Невдовзі у середині грудня планується підписання розширення угоди щодо ще 1однієї додаткової програми.

Компанія вже почала активну роботу над завданням і сподівається застосувати весь досвід, накопичений раніше в Україні в рамках проекту закупівель для онкологічних програм, для забезпечення найкращих результатів роботи за новими програмами.

У рамках підготовки до проекту, 29 листопада Crown Agents провели робочу зустріч «Робота Crown Agents для МОЗ України: початок нових програм 2016 року і закриття закупівельного циклу 2015 року», використавши її як платформу для дискусії з потенційними постачальниками для нових програм (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 2.12).*

ПОЛІТИКА

Проблема визволення українських полонених і безпекова складова мають стати головними темами на черговій зустрічі тристоронньої контактної групи щодо врегулювання конфлікту на Донбасі, яку заплановано на 7 грудня (<http://znaj.ua/news/politics/79096/minsk-stane-virishalnim-dlya-ukrayinskih-zaruchnikov.html>).

Про це повідомила уповноважений із мирного врегулювання конфлікту в Донецькій та Луганській областях І. Геращенко, зазначивши, що проблему зі звільненням полонених необхідно вирішити ще до кінця цього року.

«Для української сторони дуже важливо, щоб ключовими темами міністерської зустрічі були саме безпека та гуманітарний аспект. Вважаємо, що питання звільнення заручників до новорічних свят має стати ключовим завданням для мінських груп. Л. Кучма ще раз підкреслив, що з ініціативи української сторони питання звільнення заручників буде заслухане 7 грудня як пріоритетне», – повідомила І. Геращенко на своїй сторінці у Facebook.

Крім того, буде продовжене обговорення плану демілітаризації Дебальцевого (*Znaj.ua (<http://znaj.ua/>). – 2016. – 1.12).*

***

Політолог, директор Центру політичних досліджень «Пента» В. Фесенко, аналізуючи врегулювання ситуації на Донбасі та відсутність прогресу в питанні «дорожньої карти», заявив, що питання шляхів реалізації мінських угод буде обговорюватися мінімум до вересня наступного року. Подальший розвиток подій залежатиме від результатів виборів і загальної ситуації на Сході України та в світі.

«“Дорожню карту” ухвалюють у рамках “нормандського формату”, і якщо щодо Сирії в РФ ставлять на США, то карту для Донбасу обговорюють не з американцями. Є побоювання, що з приводу “дорожньої карти” результату не буде не лише до формування адміністрації Д. Трампа, а й поки не завершиться цикл виборів у Європі», – розмірковує політолог.

«Тому, мабуть, до вересня жодних проривів ані щодо “дорожньої карти”, ані щодо “Мінська” не буде. Переговори будуть, а прогрес не передбачається», – зазначив В. Фесенко (*Слово і Діло* (<https://www.slovoidilo.ua/>). – 2016. – 5.12).

***

После президентских выборов во Франции, которые должны состояться весной 2017 г., новое руководство страны может уменьшить свою поддержку Украине и занять более пророссийскую позицию, считает директор украинского Института глобальных стратегий В. Карасев (http://ru.golos.ua/politika/frantsiya_mojet_umenshit_svoyu_podderjku_ukrainyi_posle_prezidentskih_vyiborov__eksp).

Рассуждая о возможной победе одного из кандидатов-евроскептиков, которые сейчас лидируют по результатам социологических опросов, В. Карасев спрогнозировал не очень благоприятные последствия для Украины.

«В случае победы кандидата от партии “Республиканцы” экс-премьера Ф. Фийона, либо кандидата Марин Ле Пен от ультраправой партии “Национальный фронт” Франция будет менее проукраинской и более пророссийской», – считает эксперт.

Кроме того, політолог предрек сворачивание переговоров по урегулюванню ситуації на Донбасі в «нормандському форматі».

«“Нормандського формату” в том виде, в котором он был, скорее всего, не будет. Германия и ее канцлер А. Меркель будет вынуждена сама заниматься модерацией и урегулированием конфликта на Донбасі», – сказав В. Карасев (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua/>). – 2016. – 5.12).

***

Лідер фракції «Батьківщина» Ю. Тимошенко переконана, що Президент П. Порошенко підписав таємні документи в рамках мінських домовленостей.

«Сьогодні все зайшло в глухий кут по мінських угодах тільки з однієї причини – що Президент України допустив підписання таємних документів у рамках мінських домовленостей», – сказала Ю. Тимошенко.

За її словами, Президент узяв на себе такі зобов’язання по врегулюванню конфлікту на Сході, які не будуть прийнятні суспільством.

«Я думаю, це вибори за будь-яких обставин, прийняття змін до Конституції про особливий статус Донбасу, не припиняючи там війни, і

насправді легалізація окупації та замороженого або напівзамороженого конфлікту», – вважає нардеп.

«Президент завів увесь цей переговорний процес у глухий кут, тому що на Заході очікують виконання його зобов'язань, а в Україні такі зобов'язання є неприйнятними», – сказала Ю. Тимошенко.

Водночас вона висловила переконання, що «якби вище керівництво держави хотіло закінчити цю війну, її б уже не було» (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/>). – 2016. – 3.12).

***

Лідер «Батьківщини» Ю. Тимошенко заперечує співпрацю з депутатом «Волі народу» О. Онищенком, проти якого порушено «газову справу» та справу про держзраду.

«Я хочу категорично спростувати будь-яку співпрацю партії “Батьківщина” або мою особисту з паном Онищенком. Це просто... дискредитація нашої команди», – заявила Ю. Тимошенко на погоджувальній раді парламенту.

«Те, що стосується призначення будь-яких міністрів, робилося поза квотним принципом і без будь-якої участі будь-яких фракцій. Саме тому я хотіла б відкинути будь-які закиди у бік “Батьківщини” відносно призначення будь-яких міністрів, а тим паче на корупційній основі», – заявила Ю. Тимошенко.

У свою чергу, лідер Радикальної партії О. Ляшко звинуватив Ю. Тимошенко у брехні: «Щойно Ю. Тимошенко заявила про те, що вона не має жодного відношення до призначення І. Шевченка міністром екології. Я стверджує, що це не відповідає дійсності».

«Той факт, що сьогодні Ю. Тимошенко відмовляється від того, що вони причетні до призначення міністром екології І. Шевченка, для мене ще раз свідчить, що призначення відбулося в корупційний спосіб».

Його партія вимагає розслідувати «політичну корупцію в парламенті і поза парламентом» (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/>). – 2016. – 5.12).

***

Чинна українська влада взялася переслідувати своїх політичних опонентів – представників «Руху нових сил» колишнього глави Одеської облдержадміністрації М. Саакашвілі. Так на своїй сторінці у Facebook екзаступник генпрокурора Д. Сакварелідзе відреагував на інформацію про обшук у контактної особи «Руху нових сил» у Харкові В. Рисенка (<http://ua1.com.ua/politics/sakvarelidze-vlada-pochala-peresliduvati-soratnikiv-saakashvili-26026.html>).

За його словами, не встигли оголосити В. Рисенка представником ініціативної групи «Руху нових сил», як ним у терміновому порядку зацікавилися силовики.

«Кожна “нова” влада у нашій країні наступає на старі граблі. Вони не розуміють, що такими методами кам'яного віку боротися проти політичних опонентів деструктивно. Це лише провокує ще більший опір», – написав він.

Наостанок Д. Сакварелідзе додав, що на сьогодні партнерів та однодумців

«Руху нових сил» в Україні вже значно більше, ніж увесь адміністративний ресурс разом узятий (*UA1.com.ua* (<http://ua1.com.ua/>). – 2016. – 2.12).

***

У Дніпрі за останній час змінилися політичні уподобання: значно втратив свої позиції Опозиційний блок, водночас на політичній арені з'явилися нові кадри, заявив мер міста Б. Філатов в інтерв'ю порталу «Знай.ua» (<http://znaj.ua/news/politics/79180/oproblok-vtrachaye-poziciyi-v-dnipri-filatov.html>).

«Місто у нас складне, і симпатії діляться навпіл – з одного боку, за рахунок моєї діяльності сильно почав “провисати” Опоблок, а з іншого – доволі сильно зростають проекти Рабиновича та Мураєва. Але щоб у цьому місті знаходити консенсус і дотримуватися баланс, не можна йти в одному напрямку: міський голова – він міський голова для всіх, незалежно від політичної чи партійної орієнтації», – повідомив політик (*Znaj.ua* (<http://znaj.ua/>). – 2016. – 1.12).

***

Учасники Євромайдану, які постраждали від дій «беркутівців» вимагають відставки Генерального прокурора України Ю. Луценка, оскільки він, на їхню думку, саботує процес розслідування цього злочину (<http://znaj.ua/news/politics/79541/aktivisti-evromajdanu-zazhadali-vidstavki-lucenka.html>).

«Оскільки ми, потерпілі, євромайданівці та наші адвокати – єдині, хто ефективно не дає злочинцям уникнути кари, ми знаємо, що заяви про “складнощі” судів і прокуратури – брехня!», – повідомила голова правління «Групи 30-го листопада» І. Косова.

Євромайданівці переконані, що П. Порошенко не має об'єктивної інформації щодо ходу розслідування справ Майдану, оскільки від нього її приховують. Також вони переконані, що займатися справою про побиття мають представники із числа постраждалих, а не люди, які не мають до неї відношення (*Znaj.ua* (<http://znaj.ua/>). – 2016. – 3.12).

***

Активісти «Автомайдану» провели акцію протесту «АвакOFF» з вимогою відставки міністра внутрішніх справ А. Авакова.

Як зазначили організатори акції, «саме Аваков є відповідальним за провал процесу атестації співробітників поліції зокрема та реформування Національної поліції та системи МВС загалом, через його кишенькових радників, що з весни 2016 р. почали самі відбирати до складу атестаційних комісій таку ж саму кишенькову “громадськість”, ми і вийшли з іншими організаціями з процесу атестації Нацполіції, який перетворився на фарс».

«Перебуваючи на посаді міністра МВС з лютого 2014 р., А. Аваков провалив внутрішні розслідування щодо працівників МВС, які брали участь у репресіях проти активістів Майдану, ... фактично він особисто покриває всіх цих злочинців, як і корупціонерів у системі МВС», – заявили організатори акції (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/>). – 2016. – 4.12).

***

После трагедии в Княжичах вопрос об отставке А. Авакова, конечно же, будет подниматься. Такое мнение выразил политолог К. Бондаренко (http://ru.golos.ua/politika/politolog_otstavka_avakova_posle_tragedii_v_knyajichah_maloveroyatna_1799).

«Трагедия в Княжичах – это огромный удар по имиджу Министерства внутренних дел Украины и Национальной полиции, это яркая демонстрация некачественной работы всей системы безопасности Украины. Более того, это результат неправильной политики и медленных реформ в правоохранительных органах», – отметил эксперт.

По словам К. Бондаренко, вопрос об отставке министра МВД может привести к распаду коалиции в Верховной Раде, что никому из представителей действующей власти не нужно.

Также эксперт подчеркнул, что для расследования этой трагедии мало одного личного контроля Президента, необходимо создать временную следственную комиссию Верховной Рады Украины.

В целом политолог уверен, что разбирательство относительно перестрелки в Княжичах будет долгоиграющим; более того, нынешнему руководству страны необходимо хорошо подумать, какие действия нужно предпринять: необходимо возвращать в полицию «старые кадры», отказываться от наследия Х. Деканоидзе и ставить точку в «грузинском эксперименте» над Украиной (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua/>). – 2016. – 5.12).

***

Политики из нынешней и бывшей правящей коалиции используют демонизированный ими образ В. Медведчука для борьбы друг с другом, считает политолог В. Воля.

В ноябре лидер «Украинского выбора» побил рекорд по количеству упоминаний в СМИ, констатирует эксперт. «Этому способствует разочарование народа в политиках и партиях, недовольство последствиями Майдана и радикалами, бездействием властей», – считает он.

По словам политолога, тема В. Медведчука будет сохранять свою высокую актуальность в ближайшие месяцы, потому что на фоне пауз и провалов на европейском направлении именно эта фигура символизирует альтернативный внешнеполитический курс для Украины.

«Любой политический лидер, который претендует выиграть президентские и парламентские выборы, не может пойти на блокирование переговорного процесса по Донбассу, иначе он не получит поддержку ведущих западных государств, которые всё более активно стремятся добиться прогресса в реализации Минска-2», – отмечает В. Воля.

По мнению эксперта, без В. Медведчука минский переговорный процесс превратится в безрезультатные консультации.

«Снизить угрозу дестабилизации политической ситуации можно с помощью досрочных выборов Рады, а не попытками их отсрочить, как это делал В. Янукович в последние месяцы своего президентства», – также подчеркивает политолог (*ForUm* (www.for-ua.com/). – 2016. – 2.12).

***

Партія «Народний фронт» не відобразила у своєму фінансовому звіті за три квартали поточного року близько 1,3 млн грн, витрачених на розміщення проплачених матеріалів в інтернет-ЗМІ, повідомляють у громадській організації «ЧЕСНО» (<http://ua1.com.ua/politics/narodniy-front-prihovav-ponad-milyon-griven-vitrat-na-dzhinsu-26039.html>).

Зокрема, учасникам громадського руху вдалося виявити 646 проплачених «Народним фронтом» новин на 11 провідних сайтах.

В організації порахували, що 1,3 млн грн – сума витрат «Народного фронту», яка не потрапила до звітів, якщо припустити, що кожна новина коштувала всього 2000 грн.

При цьому наголошується, що це лише публікація новин в онлайн-ЗМІ, не враховуючи аналітичних публікацій чи можливої реклами у друкованих виданнях (*UA1.com.ua* (<http://ua1.com.ua/>). – 2016. – 2.12).

***

Национальное агентство по предупреждению коррупции обращает внимание политических партий на необходимость представления отчета об имуществе, доходах, расходах и обязательствах финансового характера за IV квартал 2016 г. до 9 февраля 2017 г. включительно, сообщает пресс-служба НАПК.

Агентство напостило, что с 2016 г. в соответствии с частью второй раздела II «Заключительные и переходные положения» Закона Украины «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины относительно предотвращения и противодействия политической коррупции» политические партии должны подавать ежеквартальные отчеты об имуществе, доходах, расходах и обязательствах финансового характера.

По информации НАПК, на сегодня в Украине насчитывается 349 политических партий. За I квартал 2016 г. отчеты подали 195 партий, за II квартал – 200, за III квартал – 243 политические партии (*ForUm* (www.for-ua.com/). – 2016. – 5.12).

ЕКОНОМІКА

Нацбанк представил концепцию новой модели валютного регулирования. Первый законопроект в рамках этой модели регулятор презентует во II квартале 2017 г.

Новая модель соответствует международной практике – директиве ЕС 88/361/ЕЭС о свободном движении капитала – и Соглашению об ассоциации между Украиной и ЕС.

Регулятор смягчит валютное регулирование в три этапа – снятие ограничений с экспортно-импортных операций и прямых иностранных инвестиций, ограничений с портфельных инвестиций и потоков долгового капитала, ликвидирование препятствий для финансовых операций физлиц за рубежом.

НБУ планирует постепенно отменить норму по обязательной продаже

65 % валютной выручки экспортерами, а также увеличить установленный 120-дневный предельный срок расчетов по экспортно-импортным контрактам вплоть до его полной отмены.

Регулятор отменит ограничение максимальной суммы предоплаты по импортному контракту, упростит лицензирование для инвестиций в поддержку украинского экспорта и отменит репатриацию выручки от прекращения участия в капитале.

Для физлиц НБУ отменит ограничение на покупку наличной валюты, установленное в настоящее время в размере эквивалента 12 тыс. грн в день, а также ограничение на снятие наличной валюты со счета, действующее на уровне эквивалента 250 тыс. грн в день.

В НБУ почеркнули, что отмена ограничений будет проводиться постепенно при наличии предпосылок на рынке, включая устойчивую макроэкономическую ситуацию, продолжение сотрудничества с МВФ и отсутствие существенных разрывов платежного баланса (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/12/01/24923024/>). – 2016. – 1.12).

***

Доходи зведеного бюджету України за січень – жовтень 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. зросли на 14,1 %. Про це говорять дані Міністерства фінансів України, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1623759-dokhodi-zvedenogo-byudzhetu-za-10-misyatsiv-zrosli-na-14-1>).

За даними Мінфіну, за січень – жовтень 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. доходи зведеного бюджету України зросли на 14,1 % – до 594,9 млрд грн, водночас як видатки зведеного бюджету зросли на 26,3 % – до 621,1 млрд грн.

Зокрема, у січні – жовтні 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р., доходи з податку на додану вартість із ввезених на територію України товарів зросли на 30,2 %, податку на додану вартість із вироблених на території України товарів (робіт, послуг) – на 35,9 %, акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) – на 44,3 %, рентної плати за користування надрами – на 26,8 %, акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів – на 53,1 %, земельний податок та орендна плата – на 57,9 %.

Водночас, за аналогічний період, видатки зведеного бюджету на соцзахист та соцзабезпечення зросли на 56,3 %, на житлово-комунальне господарство – на 29,3 %, оборону – на 20,8 %, обслуговування боргу – на 22,8 %, освіту – на 12,7 %, охорона здоров'я – на 3,1 % та на охорону навколишнього середовища видатки зменшилися на 3,2 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1623759-dokhodi-zvedenogo-byudzhetu-za-10-misyatsiv-zrosli-na-14-1>). – 2016. – 1.12).

***

Дефіцит текущого счета платежного балансу України в октябрі 2016 г. составил 234 млн долл., что в 3,8 раза лучше показателя сентября 2014 г. и в 1,8 раза – показателя октября 2015 г., сообщил Нацбанк.

«Основным фактором сокращения дефицита стало возврат сальдо счета

первичных доходов к положительным значениям после осуществления плановых выплат процентов по реструктуризированным еврооблигациям в сентябре», – указал центробанк.

Он отметил, что в то же время экспорт и импорт товаров в сезонно скорректированном выражении остались, в основном, неизменными по сравнению с сентябрем.

В частности, отрицательное внешнеторговое сальдо в октябре улучшилось по сравнению с сентябрем лишь на 9,5 % – до 546 млн долл., тогда как отрицательное сальдо торговли товарами даже возросло на 3,3 % – до 667 млн долл. Экспорт товаров увеличился на 4,2 % – до 3,02 млрд долл., тогда как импорт – на 4 %, до 3,69 млрд долл.

Нацбанк отмечает, что в октябре традиционно увеличился экспорт зерновых, прежде всего кукурузы. Также возрос экспорт сахара благодаря выходу на новые рынки сбыта и повысились поставки газотурбинных двигателей в Индию и РФ.

По его данным, продолжилось постепенное снижение импорта инвестиционного назначения. В частности, второй месяц подряд наблюдалось сокращение импорта машин сельскохозяйственного назначения из-за трудностей с регистрацией сельскохозяйственной техники и активными ее закупками в предыдущие периоды.

НБУ сообщает также, что чистые поступления по финансовому счету в октябре составили 311 млн долл., что в 4,4 раза хуже показателя сентября (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/389922/defitsit-tekushhego-scheta-platezhnogo-balansa-upal-do-234-mln>)). – 2016. – 1.12).

***

Банкиры хотят в следующем году упростить банковский сервис.

К такому выводу пришли банкиры – участники круглого стола «Падение уровня банковского сервиса. Когда наступит улучшение?», организованного «Финансовым клубом».

В первую очередь банки намерены уменьшить механическую нагрузку на сотрудников отделений. Прием платежей и проведение стандартных операций по возможности должны переводиться в дистанционные каналы обслуживания. Наиболее актуальна эта проблема у Ощадбанка.

«До конца этого года планируем увеличить количество терминалов самообслуживания в отделениях до 2200, а в 2017 г. – до 4000. Этого достаточно, чтобы клиенты проводили транзакции без очередей. Также мы начали обучать наших клиентов-пенсионеров электронной грамоте. Общение клиентов с менеджерами должно сохраниться разве что в виде консультаций», – рассказала директор департамента розничного бизнеса Ощадбанка В. Малахова.

С проблемами очередей сталкиваются все крупные банки, ведь в них переходят на обслуживание клиенты обанкроченных учреждений. «Мы отталкиваемся от потребностей клиента: если он хочет, он может прийти в отделение. Но нужно предоставить ему и альтернативные, дистанционные варианты решения финансовых вопросов», – уверена директор департамента обслуживания клиентов Альфа-банка В. Ярош.

Финансисты пытаются минимизировать физическое общение с клиентом до одного визита – прихода в отделение для идентификации. Банкиры

признают, что людям нужно общение, при котором формируется доверие к менеджеру. Высвободившееся время сотрудников банкиры обещают использовать для персонализированного общения с клиентами.

Примечательно, что финансисты намерены перенимать опыт других сервисных видов бизнеса, таких, как рестораны и автозаправки. «Качественный сервис в ресторанах, на заправках достигается как раз через ощущение личного контакта. Клиент получает персональное решение проблемы или даже персональный продукт. Фокусом развития нашего банка станет персонализация. Для нас важно, чтобы клиент получал индивидуальный сервис», – сообщила начальник управления дистанционных каналов продаж и CRM Банка Форвард И. Городнюк (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/389915/bankiry-hotyat-v-sleduyushhem-godu-uprostit-bankovskij-servis>)). – 2016. – 1.12).

***

ПриватБанк отчитался о погашении обязательных платежей по кредитным договорам с Национальным банком Украины.

Об этом сообщает пресс-служба финучреждения.

Банк идет с опережением графика и по состоянию на 1 декабря погасил 14,8 млрд грн основной суммы задолженности, из них в 2016 г. – 7,4 млрд грн. В общей сложности с 2014 г. ПриватБанк за использование кредитных денежных средств Национального банка Украины заплатил 13,06 млрд грн процентов, из них в 2016 г. – 5,16 млрд грн (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/389951/privatbank-rasschitalsya-s-nbu-zapolzovanie-kreditnymi-sredstvami>)). – 2016. – 1.12).

***

«Украинская биржа» после того, как НБУ снял ограничения для банков на использование биржевых деривативов, временно упростила условия доступа на срочный рынок для новых клиентов.

Биржевой совет фондовой площадки отменил плату за регистрацию новых участников срочного рынка в сумме 80 тыс. грн в период с 1 декабря 2016 г. по 30 июня 2017 г. В то же время «УБ» увеличил сумму взноса в страховой фонд до 120 тыс. грн с 40 тыс. грн на случай ухода участника со срочного рынка для тех, кто подключится к срочному рынку в период с 1 марта по 30 июня 2017 г. С июля 2017 г. «УБ» вернет старые условия: для подключения к срочному рынку нужно будет заплатить за регистрацию 80 тыс. грн невозвратной платы и 40 тыс. грн возвращаемого взноса в страховой фонд.

«Мы уверены, что снятие ограничения для банков на использование биржевых деривативов способствует росту ликвидности на рынке валютных фьючерсов, и хотим стимулировать банки к более быстрому выходу на биржу», – рассказал глава УБ О. Ткаченко (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/12/02/24931307/>)). – 2016. – 2.12).

***

Украина выполнила все требования, которые предъявлялись к стране в рамках процесса подписания Соглашения об общем авиационном пространстве с ЕС.

Об этом во время встречи с Государственным секретарем по

иностранным делам МИД Испании И. Ибаньесом Рубио заявил министр инфраструктуры Украины В. Омелян, информирует пресс-служба Мининфраструктуры.

«Стороны остановились на проблеме подписания Соглашения об общем авиационном пространстве с ЕС (“Открытое небо”). Министр инфраструктуры Украины В. Омелян проинформировал Государственного секретаря по иностранным делам МИД Испании о том, что Украина выполнила все требования и теперь решение за ЕС», – говорится в сообщении.

Отмечается, что вопросы сотрудничества Украины со странами Европейского Союза и европейскими институтами были главными во время встречи двух чиновников. При этом, министр инфраструктуры Украины отметил, что Украина высоко ценит поддержку со стороны европейских партнеров (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/390128/ukraina-vypolnila-vse-trebovaniya-pered-es-dlya-otkrytogo-neba-omelyan>)). – 2016. – 5.12).

***

ГП «Южный машиностроительный завод им. Макарова» обеспечил отгрузку в интересах американской Orbital ATK Inc. (NYSE: OA) двух основных конструкций первой ступени ракеты-носителя (РН) среднего класса Antares, грузовые рейсы которой к Международной космической станции (МКС) в рамках контракта с NASA возобновлены после проведения модернизации РН со Среднеатлантического регионального космодрома на острове Уоллопс (штат Вирджиния, США) в октябре.

Как сообщает пресс-служба Государственного космического агентства Украины, ракеты отгружены с завода в Николаевский порт для отправки к месту старта.

«Приемка изделий заказчиком будет проведена в американском порту в штате Делавэр», – уточнили в космическом ведомстве (*Крылья* (<http://www.wing.com.ua/content/view/17165/38/>)). – 2016. – 2.12).

***

Президент Украины П. Порошенко подписал закон о направлении задолженности и налоговых обязательств по налогу на прибыль угледобывающих предприятий на погашение задолженности госпредприятия «Производственное объединение Южный машиностроительный завод имени А.М.Макарова» за потребленную электрическую энергию, которая составляет 400 млн грн.

Как сообщается на официальном сайте Верховной Рады Украины, соответствующий Закон «О внесении изменений в закон Украины “О государственном бюджете Украины на 2016 год” относительно поддержки стратегической отрасли Украины» Президент Украины подписал 2 декабря 2016 г.

18 ноября 2016 г. Верховная Рада Украины 226 голосами приняла в целом соответствующий законопроект (№ 5281) о списании 400 млн грн долг «Южмаша» путем взаимозачета бюджета с угольщиками.

Согласно закону ГП «Южмаш» погасит накопившийся с начала 2013 г. долг за электроэнергию с учетом штрафных санкций и пени в общей сумме 400 млн грн за счет осуществления взаимозачета с участием бюджета и

угольных предприятий, имеющих налоговую задолженность.

Согласно пояснительной записке, общая сумма реструктуризированного налогового долга угольных предприятий на 1 июля 2016 г. составляла около 700 млн грн (*Крылья* (<http://www.wing.com.ua/content/view/17170/38/>). – 2016. – 3.12).

***

Украина в январе – ноябре текущего года сократила импорт газа по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, на 5 % – до 9,3 млрд куб. м. Об этом сообщает пресс-служба оператора газотранспортной системы Украины госкомпании «Укртрансгаз».

Согласно сообщению, в ноябре импорт газа в Украину из стран ЕС составил 1,5 млрд куб. м, что в два раза больше, чем в ноябре прошлого года. В пресс-службе отметили, что импорт газа для отечественных нужд последний год осуществляется только на территории европейских стран (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/389990/ukraina-s-nachala-goda-sokratila-import-gaza>). – 2016. – 2.12).

***

В ноябре 2016 г. угледобывающие предприятия Украины всех форм собственности добыли 3,8 млн т угля.

План по добыче выполнен на 96,7 %, сообщает Профсоюз работников угольной промышленности Украины со ссылкой на данные Министерства энергетики и угольной промышленности Украины.

В том числе шахтами, подчиненными Минэнергоугля, добыто 451,6 тыс. т угля, что составило 76,3 % выполнения плана. Недовыполнение плана составило 139,9 тыс. т.

Всего за 11 месяцев 2016 г. шахтерами угледобывающих предприятий всех форм собственности добыто 37 млн т угля, план выполнен на 90,9 %. Недовыполнение плановых показателей составило 3,68 млн т.

По сравнению с аналогичным периодом 2015 г. добыча угля возросла на 1,78 % (в январе – ноябре 2015 г. было добыто 36,35 млн т угля) (*Kontrakty.ua* (<http://kontrakty.ua/article/99206>). – 2016. – 1.12).

***

Повышение минимальной пенсии с 1 декабря текущего года с 1130 грн до 1247 грн коснется 8,5 млн украинских пенсионеров, сообщил на заседании Совета по делам лиц с инвалидностью вице-премьер-министр П. Розенко.

«Пересмотр размера пенсионных выплат будет касаться приблизительно 8,5 млн пенсионеров, что станет небольшим, но приятным сигналом обществу, что результатом реформ все-таки становится повышение уровня и качества жизни», – сказал он. П. Розенко отметил, что на 250 грн повысится выплата в связи с утратой кормильца из числа военнослужащих. Такие выплаты получают более 140 тыс. украинцев.

«Повышение пенсии инвалидам войны и участникам ликвидации аварии на Чернобыльской АЭС будет происходить в размерах от 200 до 340 грн. И пенсии будут пересматриваться соответственно для 118 тыс. инвалидов войны и 8 тыс. инвалидов-участников ликвидации аварии на ЧАЭС», – добавил

он.

Також вице-премьер сообщил, что для 400 тыс. инвалидов детства выплата увеличится на приблизительно 240 грн (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/389962/rozenko-rasskazal-skolkih-ukraintsev-kosnetsya-povyshenie-minimalnoj-pensii>)). – 2016. – 2.12).

***

Необхідно підвищити рівень заробітних плат, адже від цього значною мірою залежать прибудки держави. На цьому наголосив Голова ДФС Р. Насіров.

Він зазначив, що протягом року Державна фіскальна служба робить акцент на тому, щоб в Україні більше коштів збиралося з податку на прибуток і податку на доходи фізичних осіб (ПДФО). Зі збільшенням зарплат збільшиться абсолютна сума надходжень до державного бюджету.

«На початку року ДФСУ пропонувала підняти мінімальну зарплату до 5000 грн. І це дійсно крок до детінізації. Бізнесменам зробили крок назустріч – знизили ЄСВ. Але ми вважаємо, що не весь бізнес став виплачувати білу зарплату, тому боремося з такими маніпуляціями. І за рахунок підвищення мінімалки ДФСУ хоче змусити бізнес платити білі зарплати», – повідомив Р. Насіров.

Очільник ДФС також наголосив на тому, що необхідно й надалі підвищувати рівень мінімальної заробітної плати.

«Підприємець буде платити білу зарплату. Ми знаємо, що частина людей вважає за краще отримувати частину зарплати кешем, щоб отримувати субсидію. А значить, це шлях до детінізації. Якщо підприємству не потрібно буде знаходити джерело кеша для доплати зарплат, то йому і немає потреби повертати грошові афери, щоб витягнути кеш. Тобто це теж ще один крок до детінізації української економіки», – підкреслив Голова ДФС.

Він також зазначив, що вже на початку 2017 р. необхідно затвердити мінімальну зарплату на рівні 5000 грн, а до кінця року – 7500 грн.

«З державним бюджетом усе гаразд, він наповнюється: бізнес щоквартально декларує все більше прибутку. У місцевих бюджетах теж коштів достатньо. А в наступному році їх буде ще більше. До того ж, за рахунок цих грошей можна легко забезпечити мінімальну зарплату – для початку в 3200 грн. Ми сподіваємося і впевнені, що парламент підтримає цю ідею», – наголосив Р. Насіров (*ДФС у Київській області* (<http://kyivobl.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/276481.html>)). – 2016. – 1.12).

***

У поточному сезоні Україна вкотре утримуватиме світове лідерство як з виробництва насіння соняшнику, так і з виробництва та експорту олії соняшникової.

Про це повідомив міністр агрополітики Т. Кутовий, передає прес-служба відомства.

«Зважаючи на результати цьогорічної збиральної кампанії, країна в змозі виробити 5,5 млн т соняшникової олії та забезпечити її експорт на рівні 5 млн т», – зазначив міністр.

За його словами, аграрії зібрали рекордний за всю історію врожай насіння

соняшнику – 12,9 млн т, що на 1,7 млн т більше, ніж минулого року.

Т. Кутовий додав, що у поточному сезоні Україна вкотре утримуватиме світове лідерство як з виробництва насіння соняшнику, так і з виробництва та експорту олії соняшникової (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukraine-zalisaetsa-liderom-u-sviti-z-eksportu-sonasnikovoi-olii-kutovij>). – 2016. – 5.12).

***

У жовтні та листопаді поточного року істотно зріс експорт цукру – у 32 рази, порівняно з середньорічним рівнем.

Про це повідомляє НАЦУ «Укрцукор».

За даними асоціації, такий результат став можливим завдяки появі нових ринків збуту. Український цукор уперше стали купувати в М'янмі, Шрі-Ланці, Афганістані, ПАР та Македонії. Відновлено постачання цукру в Бенін, Ізраїль і Ліван.

За результатами останніх десяти місяців експорт українського цукру в річному обчисленні збільшився в 2,6 разів – до 111 млн дол. (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/obsagi-eksportu-cukru-zrosli-v-32-razi>). – 2016. – 2.12).

***

З початку 2016/17 МР Україна експортувала 134,2 тис. т борошна, що на 12,3 тис. т перевищує показник аналогічного періоду минулого року.

Про це повідомляє Мінагрополітики.

За 2016/17 МР Україна експортувала 133,8 тис. т пшеничного борошна, що на 12,3 тис. т більше, ніж за аналогічний період минулого МР. Експорт іншого борошна за звітний період становить 0,4 тис. т, що на 0,6 тис. т менше від минулорічних показників.

Згідно з даними відомства, за листопад 2016 р. Україна експортувала 6,6 тис. т борошна (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/z-pocatku-201617-mr-ukraina-eksportovala-1342-tis-tonn-borosna>). – 2016. – 5.12).

***

За десять місяців поточного року сукупне виробництво м'яса та м'ясопродуктів в Україні перевищує минулорічні результати на 2,7 %.

Про це повідомляє аналітичний відділ Асоціації «Свинарі України» (АСУ).

«Як і раніше, приріст забезпечило активне виробництво свіжого, охолодженого та мороженого м'яса. Відставання обсягів випуску м'ясопродуктів дещо зменшилося порівняно з першим півріччям поточного року (–9,2 % проти –10,3 % у першій половині 2015 р.). Проте воно відчутно нівелює позитивний ефект від нарощування виробництва м'яса. Так, +6 % до обсягів переробки м'яса переважно забезпечило заморожене м'ясо птиці. Дещо скромніші результати продемонстрували свіжа та охолоджена свинина та яловичина – +7,7 тис. т кожна (3,8 та 19,3 %)», – прокоментували в АСУ.

Крім того, скорочення виробництва ковбасних виробів дещо вповільнилося. Тож різниця між цьогорічними та минулорічними обсягами у січні – жовтні становить 1,5 % проти 3,2 % за підсумками першої половини року. Зокрема, поступово відновлюється виробництво сушених, в'ялених і

варено-копчених ковбас, а виробництво варених м'ясних виробів припинило падіння (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/v-ukraini-virobnictvo-masata-masoproduktiv-zroslo-na-3>)). – 2016. – 5.12).

***

KSG Agro планує інвестувати 12 млн грн у модернізацію та розширення свиногокомплексу в селі Нива Трудова Дніпропетровської області, а ще 2 млн грн – на енергетичні проекти.

Про це повідомила прес-служба холдингу з посиланням на голову Наглядової ради KSG Agro С. Касьянова.

Інвестиційний акцент на свинарський напрям компанії обумовлений бажанням компанії примножити свої конкурентні переваги в цьому напрямі і активно розвивати експорт поголів'я свиней на ринок Грузії.

Інвестиції в енергетичні проекти пов'язані з високою перспективністю більш дешевого, порівняно з російським природним газом, поновлюваного біопалива – паливних пелет.

«У кризовий період варто концентруватися на тих напрямках, де ви більш конкурентоспроможні і можете максимізувати свій прибуток, – коментує інвестиційні плани холдингу С. Касьянов. – Для нас абсолютним пріоритетом виступає розвиток свинарства. Це тим більш актуально, що ми розширюємо кількість покупців на грузинському ринку, де середня ціна м'яса на 20 % вище, ніж на українському ринку».

KSG Agro планує інвестувати прибуток, не виплачуючи дивіденди за підсумками 2016 р. (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ksg-agro-investue-12-mln-grn-v-rozvitok-svinokompleksu>)). – 2016. – 5.12).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Общая сумма государственного и гарантированного государством долга Украины на конец октября 2016 г. составила 68,35 млрд долл., или на 0,4 % меньше показателя на начало месяца.

В гривневом эквиваленте общая сумма государственного и гарантированного государством долга на конец октября составила 1,743 трлн грн – на 2,3 % меньше показателя на начало месяца, уточняет Министерство финансов.

С начала года сумма государственного и гарантированного государством долга в долларовом эквиваленте возросла на 4,3 %, или на 3,84 млрд долл., в гривневом эквиваленте – на 10,8 %, или на 170,46 млрд грн.

Ранее председатель Национального банка Украины В. Гонтарева сообщила, что общая сумма выплат по внешним обязательствам в 2017 г. составит не менее 2,6 млрд долл.

«Крайне важно продолжать сотрудничество с Международным валютным фондом и получать финансирование по программе. Без поддержки МВФ и других международных доноров золотовалютные резервы уже в следующем году начнут уменьшаться, ведь в 2017 г. нам нужно не только делать платежи по внешнему долгу на сумму около 1,6 млрд долл., но и возвращать МВФ более

1 млрд долл. по программе stand-by», – сказала В. Гонтарева (*Kontrakty.ua* (<http://kontrakty.ua/article/99200>)). – 2016. – 1.12).

***

С начала 2016 г. девальвация гривни составила 6,9 %. Об этом сказано в ежемесячном отчете Нацбанка Украины. Известно, что представлен макроэкономический и монетарный обзор за ноябрь.

Согласно данным регулятора, девальвация официального обменного курса гривни в ноябре к доллару была небольшой –0,6 %. Чистое же сальдо операций Национального банка по покупке валюты составило 32,4 млрд долл., а кумулятивное положительное сальдо таких же операций составило 1,6 млрд долл. с начала года (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com/ru/economics/2016/12/01/v-ukraine-devalvatsija-grivni-sostavila-7-natsbank>)). – 2016. – 1.12).

***

В случае непринятия Верховной Радой государственного бюджета на 2017 г. в первой декаде декабря, Украина не получит новый транш от МВФ.

Об этом заявил замглавы НБУ О. Чурий.

В случае непринятия Верховной Радой Украины государственного бюджета на 2017 г. в первой декаде декабря возможность получения очередного транша от Международного валютного фонда до конца года – практически нулевая.

«Пока что формально мы оставляем в наших прогнозах получение транша МВФ в размере 1,3 млрд долл. Но мы понимаем, что окно для получения транша очень сужается. И очень сильно зависит от возможности парламента принять бюджет в начале декабря.

Если бюджет не будет принят в первой декаде декабря, то возможность получения транша до конца года – практически нулевая», – спрогнозировал О. Чурий (*Украинские реалии* (<http://ukrreal.info/ua/ekonomika/128171-ukraina-riskuet-ostatsya-bez-transha-mvf-iz-za-neprinyatiya-byudzheta>)). – 2016. – 2.12).

***

Антимонопольный комитет просит Национальный банк разъяснить выбор 20 банков для проведения интервенций по запросу лучшего курса.

Об этом во время пресс-конференции сообщил заместитель главы НБУ О. Чурий.

«АМКУ направил нам запрос по этому вопросу, наверное из-за жалоб тех банков, которые не попали в перечень уполномоченных для проведения интервенций по запросу лучшего курса. Мы считаем, что наши критерии отбора прозрачные и никого не дискриминируют. Если банк проводит активные торги на межбанке, то он попал в наш перечень», – сказал О. Чурий.

Замглавы НБУ объяснил, что в список 20 банков, которые являются уполномоченными на запрос лучшего курса, не попал ряд крупнейших банков с иностранным капиталом.

НБУ считает, что эти банки должны более активно вести себя на межбанке, если хотят попасть в этот список.

О. Чурий также объяснил, почему регулятор решил ввести новый вид

интервенций в виде запроса лучшего курса.

«Проблема валютных аукционов заключается в том, что некоторые банки выставляли котировки выше рыночных. Мы же пытались учить банки не играть в игры с регулятором и отсекали завышенные котировки», – отметил он.

Главный же недостаток валютных аукционов заключается в том, что после проведения Нацбанком аукциона банки не всегда могли продать валюту НБУ, и в связи с этим приходилось объявлять следующий аукцион, который также не решал этот вопрос (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/389957/amku-prosit-nbu-razyasnit-ogranichenie-kolichestva-bankov-dlya-interventsij-po-luchshemu-kursu>)). – 2016. – 1.12).

***

Приватбанк подписал договор с JPMorgan Chase Bank, расширяющий возможности клиентов по международным торговым сделкам.

Об этом сообщила пресс-служба банка.

Отмечается, что Приватбанк и JP Morgan Chase Bank сотрудничают в сфере обеспечения международных валютных расчетов клиентов свыше 15 лет, и новое соглашение позволит активизировать такое сотрудничество.

Руководитель казначейства Приватбанка Л. Шмальченко отметила, что в последние годы сотрудничество с международными банками по торговым операциям было затруднено из-за неоднозначного украинского законодательства и ситуации в Украине (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/389941/privatbank-dogovorilsya-s-jpmorgan-chase-bank-o-rasshirenii-mezhdunarodnyh-torgovyh-sdelok-klientov>)). – 2016. – 1.12).

***

Украина начала готовиться к потере транзита газа из РФ, а российский «Газпром» уже пообещал сократить мощности центральных газопроводов, идущих в Украину, в расчете на запуск Nord Stream.

Издание «Коммерсант» уточняет, что «со ссылкой на строительство “Турецкого потока” Киев решил не модернизировать свои газопроводы южного коридора, по которым “Газпром” поставляет газ в Турцию». Так, «Нефтегаз» отказался закупать оборудование на 156 млн долл. для модернизации трех компрессорных станций (КС) в Центральной Украине.

Оборудование, пояснили в компании, «могло быть использовано для реконструкции КС, задействованных только в транспортировке газа в направлении Черного моря», и, «учитывая договоренность между Россией и Турцией о реализации проекта “Турецкий поток”, который призван заместить транзит российского газа в Турцию через территорию Украины, такая инвестиция является нецелесообразной».

Сам «Газпром» при этом фактически сворачивает еще один транзитный маршрут через Украину. Монополия обещает ликвидировать часть своих газопроводов в центральном транзитном коридоре Уренгой – Помары – Ужгород, по которому через Украину проходит основной поток российского газа в ЕС.

Но судьба «Турецкого потока» и Nord Stream 2 пока не решена, так что и для Москвы существует риск столкнуться с серьезным ограничением

возможности поставок газа в Европу. Пример South Stream и кризис отношений с Турцией ясно показывают, что судьба подобных проектов меняется быстро и непредсказуемо, тогда как потребление газа в Европе может быстро расти. Сейчас украинские трубы никто не ценит, подчеркивает источник издания в отрасли, «они, дескать, старые и ржавые, но нельзя исключать, что так мы к 2025 г. придем к дефициту газотранспортных мощностей» (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/390126/ukraina-gotovitsya-k-potere-tranzita-gaza-smi>)). – 2016. – 5.12).

***

У жовтні 2016 р. порівняно з вереснем поточного року, тобто за місяць, реальна заробітна плата в Україні зменшилася на 3 %. Про це говорять дані Держстатистики, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1623670-realna-zarplata-ukrayintsiv-u-zhovtni-zmenshilasya-na-3-derzhstatistiki>).

За даними Держстатистики, у жовтні 2016 р. порівняно з вереснем 2016 р. реальна заробітна плата українців зменшилася на 3 %. Водночас у січні – жовтні 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. реальна заробітна плата загалом по Україні зросла на 8,8 %.

При цьому, у жовтні 2016 р. середньомісячна заробітна плата в Україні зменшилася до 5350 грн проти 5358 грн у вересні поточного року. Водночас у січні – жовтні 2016 р. середньомісячна заробітна плата в розрахунку на одного штатного працівника становила 5034 грн, що на 45 грн більше порівняно з січнем – вереснем поточного року (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1623670-realna-zarplata-ukrayintsiv-u-zhovtni-zmenshilasya-na-3-derzhstatistiki>)). – 2016. – 1.12).

***

Долг украинцев за коммуналку составил почти 17 млрд грн.

Средняя сумма на один лицевой счет в октябре составила 851,2 грн.

В октябре 2016 г. населением страны уплачено за жилищно-коммунальные услуги 3,6 млрд грн (56,9 % начисленных за этот период сумм), за электроэнергию – 1,8 млрд (86,6 % начисленных за этот период сумм), – сообщает в своем экспресс-выпуске Государственная служба статистики.

На конец октября 2016 г. задолженность населения по оплате за централизованное отопление и горячее водоснабжение составила 6,1 млрд грн, за газоснабжение – 3,0 млрд грн, за содержание домов и сооружений и придомовых территорий – 2,5 млрд грн, за централизованное водоснабжение и водоотведение – 1,7 млрд грн, за вывоз бытовых отходов – 0,4 млрд грн, за электроэнергию – 3,2 млрд грн. Общая сумма долга составляет 16,9 млрд грн.

Средние начисления за жилищно-коммунальные услуги, с учетом электроэнергии (из расчета 150 кВт·ч), на одного владельца лицевого счета в октябре этого года составляли 851,2 грн.

В январе – октябре 2016г. с населением было заключено 30,7 тыс. договоров о погашении реструктуризированной задолженности на общую сумму 140,2 млн грн. Сумма внесенных платежей с учетом долгосрочных договоров составила 83,2 млн грн (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/389937/dolg-ukrainsiv-za-kommunalku-sostavil-pochti-17-mlrd-grn>)). – 2016. – 1.12).

***

У січні – жовтні поточного року експорт молока для промислової переробки скоротився порівняно з аналогічним періодом минулого року на 33,4 % і становить 381,6 тис. т проти 572,5 тис. т.

Про це повідомляється в балансі попиту та пропозиції молока проекту «Суспільно-політичний діалог в молочному секторі України».

Крім того, на 2 % скоротилася кількість молока, відправленого на промислову переробку (3,67 млн т проти 3,74 млн т).

На переробку від сільськогосподарських підприємств протягом аналізованого періоду надійшло 65,6 % усього обсягу молока, водночас як від господарств населення – 34,4 %.

Водночас обсяг імпорту молока для промислової переробки порівняно з минулим роком зріс на 24,5 тис. т і становить 82,6 тис. т (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/eksport-moloka-dla-promislovoi-pererobki-skorotivsa-na-334>). – 2016. – 2.12).

***

Монополізація українського ринку добрив спричинює стрибки цін на продукцію агропромислового комплексу.

Про це повідомив президент Асоціації фермерів і приватних землевласників України І. Томич.

«Протягом десятків років у нас сформувався монопольний внутрішній ринок під контролем однієї з компаній-виробників азотних добрив. Звичайно, поведінка монополіста визначається інтересами компанії, а аж ніяк не турботою про добробут сільгоспвиробників. Це відбивається на ринку», – сказав він.

При цьому експерт повідомив, що протягом останніх п'яти років в Україні відбувалися перманентні злети цін на мінеральні добрива.

«Це спостерігалось зазвичай в січні: ціни порівняно з липнем могли відрізнятись вдвічі. При цьому, заробітна плата не змінюється, вартість сировини залишається більш-менш стабільною: там, в основному, використовується газ. Нічого не відбувається, а ціна на добрива різко “підскакує” за рахунок монопольного становища виробника. Цей стрибок припадає на січень – лютий, якраз “пік” використання добрив», – сказав І. Томич.

«Зрозуміло, що наслідком цього стає відмова частини виробників від покупки добрив, ще частина зменшує рівень закупівель. І внесення мінеральних добрив, за фактом, зменшується. Це, звичайно, впливає на економіку, рівень врожайності. Тому проблема існування монополії відбивається на внутрішньому ринку ціновою нестабільністю», – додав він (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/monopolizacia-ukrainskogo-rinku-dobriv-viklikae-stribki-cin-na-produkciu-apk>). – 2016. – 5.12).

***

Україна обмежила імпорт птиці з Болгарії та Угорщини через ризики розповсюдження на території України хвороби Ньюкасла (Угорщина) та високпатогенного грипу птиці (Болгарія). Про це йдеться на сторінці ДФС у Facebook, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1623857-ukrayina->

obmezhila-import-ptitsi-z-bolgariyi-ta-ugorschini).

Державна інспекція ветеринарної медицини України доповнила перелік заборон щодо ввезення на митну територію України товарів, які підлягають ветеринарно-санітарному контролю.

Таким чином, під заборону підпадають ввезення з Республіки Угорщина в Україну птиці, продуктів і сировини з неї (за винятком сировини та продуктів, що пройшли обробку методом, який гарантує знищення збудника високопатогенного грипу), а також ввезення в Україну птиці, продуктів і сировини з неї (за винятком продукції та сировини, що пройшли обробку методом, який гарантує знищення збудника хвороби Ньюкасла) з Республіки Болгарія.

«Підставами для заборони є ризики розповсюдження на території України хвороби Ньюкасла (Угорщина) та високопатогенного грипу птиці (Болгарія). Заборона стосується лише тієї продукції та сировини, які не пройшли обробку методом, що гарантує знищення збудника вказаних захворювань», – йдеться в повідомленні **(Українські Національні Новини** (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1623857-ukrayina-obmezhila-import-ptitsi-z-bolgariyi-ta-ugorschini>). – 2016. – 2.12).